

Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin hukuki analizi

Ankara Tabip Odası tarafından Eylül ayında yapılan basın açıklamasıyla Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin siyasi iradenin denetiminde kurulduğuna dikkat çekilmiş, "Bu üniversiteye tahsis edilen akademik kadroların bilimsel nitelik, nesnel gereksinimler, kamu yararı, liyakat ve hakkaniyet gözetilerek kullanılacağı konusunda çok ciddi kaygılarımız bulunmaktadır." denilmişti. Bu kaygıları da içeren Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin hukuki analizi bu sayıda... 8-9))

P.P. 44
Yenişehir Ankara

İade Adresi: Ankara Tabip Odası
Mithatpaşa Cad. No: 62/18
06420 Kızılay ANKARA

hekim postası

hekimlerin gücü, hekimlerle güçlü

Şubat-Mart 2016 Sayı: 76

"Beyaz Yürüyüş" yerine "Siyah Saygı Duruşu"

Ankara Güvenpark'ta 13 Mart'ta meydana gelen ve 37 yurttaşın hayatını kaybetmesine sebep olan bombalı saldırı nedeniyle Ankara Tabip Odası, 14 Mart Tıp Bayramı için düzenlediği tüm etkinlikleri iptal etti. ATO'nun 14 Mart Tıp Bayramında gerçekleştirmeyi planladığı "Beyaz Yürüyüş" yaşanan katliam sebebiyle "Siyah Saygı Duruşu" anma etkinliğine dönüştü. 2))

14 Mart etkinlikleri tamamlandı

- Meslekte 40., 50., 60. yılını dolduran hekimlere plaketleri verildi. 2))
- Genco Erkal sağlık emekçileri için sahne aldı. 3))
- Dr. Nevzat Eren Halk Sağlığı Sempozyumu yapıldı. Ankara Tabip Odası ve Türk Tabipleri Birliği Halk Sağlığı Kolu'nun düzenlediği Dr. Nevzat Eren Ulusal Halk Sağlığı Sempozyumu 12 Mart 2016 Cumartesi günü Ankara Üniversitesi İbni Sina Hastanesi Hasan Ali Yücel Salonunda yapıldı. Bu yıl on beşincisi düzenlenen sempozyumda "İnsani Krizler ve Kent Sağlığı" tüm yönleriyle ele alındı. 4))
- "Hekimlerin Resim, Seramik, Heykel ve Karikatür Sergisi" Çağdaş Sanatlar Merkezinde düzenlenen kokteyle son buldu. 6))
- Öykü yarışmasında dereceye girenlere ödülleri verildi. 6))

Güncel	Güncel	İşçi sağlığı	Güncel	Kültür sanat
Türk Tabipleri Birliği'nden üç yasa teklifi Türk Tabipleri Birliği, sağlık personeline yönelik şiddet, fiili hizmet zammı ile hekim ve emekli hekimlerin maaşları konusunda üç ayrı yasa teklifini Meclis'e sundu. 7))	"TTB asgari ücreti belirler, çalışma izni verir" Danıştay 8. Dairesi, işyeri hekimlerinin tabip odası onayı alması zorunluluğunun halen devam ettiğine karar verirken Türk Tabipleri Birliği'nin asgari ücret belirleme yetkisi bulunduğu hükmetti. 9))	İş cinayetleri son bulsun Zonguldak Kozlu'da 3 Mart 1992'de yaşanan ve 263 madencinin yaşamını yitirdiği facianın yıldönümünde emek, meslek örgütleri Türkiye'nin kanayan yarası haline gelen iş cinayetlerine dur demek için bir araya geldi. 12))	Yönetmelikte iki yüzölçümü değişikliği Yüz ihbar puanının iki yüzölçümü çıkarılması üzerine TTB Aile Hekimliği Kolu, konuyla ilgili açıklama yaparak, ihbar puanının 200'e çıkarılmasının çözüm olmadığını, aile hekimlerinin direnişinin süreceğini vurguladı. 13))	20 yıllık gelenek: Ankara Tıp Oyuncuları Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde 1985'ten bu yana faaliyet gösteren Ankara Tıp Oyuncularını Burak Bahtiyar ve Tunahan Akdoğan Hekim Postası okuyucuları için anlattı. 15))

güncel

“Beyaz Yürüyüş” yerine “Siyah Saygı Duruşu”

Ankara Güvenpark'ta 13 Mart'ta meydana gelen ve 37 yurttaşın hayatını kaybetmesine sebep olan bombalı saldırı nedeniyle Ankara Tabip Odası, 14 Mart Tıp Bayramı için düzenlediği tüm etkinlikleri iptal etti. ATO'nun 14 Mart Tıp Bayramında gerçekleştirmeyi planladığı “Beyaz Yürüyüş” yaşanan katliam sebebiyle “Siyah Saygı Duruşu” anma etkinliğine dönüştü.

Hekim Postası

İbni Sina Hastanesi bahçesinde bir araya gelen sağlık çalışanları “Sözün Bittiği Yerdeyiz” yazılı pankart açtılar. Kızılay'da yaşamını yitirenler için bir dakikalık saygı duruşunda bulunulan anma etkinliğinde ATO ve SES adına ortak basın açıklamasını okuyan Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Çetin Atasoy, “Ülkemiz kan gölüne dönmüş durumda. Kızılay'da 37 yurttaşımızı kaybettik. 1 ay olmamıştı 28 yurttaşımızı kaybedeli... Daha 5 ay olmuştu 103 canımız Gar'da hayatını kaybedeli... Her gün kadınlarımız, çocuklarımız ölüyor. Denizlerimiz mezarlığa dönüştü, sahillerden cesetler topluyoruz. Bu yüzden 14 Mart Tıp Bayramı'nı kutlamaya gönlümüz el vermiyor” diye konuştu.

Meslekte 40., 50., 60. yılını dolduran hekimlere plaketleri verildi

Ankara Tabip Odası'nın artık gelekselleşen “Meslekte 40., 50., 60. Yıl Plaket Töreni” 1956, 1966 ve 1976 yılı mezunlarını bir araya getirdi. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji Binası Abdülkadir Noyan Salonu'nda gerçekleştirilen törene ATO Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Çetin Atasoy, Genel Sekreter Dr. Ebru Basa, Yönetim Kurulu Üyeleri Dr. Mine Önal, Dr. Asuman Doğan, Dr. Rıza Özbek, Dr. Onur Naci Karahancı katıldı. ATO Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Çetin Atasoy ve ATO Emekli Hekim Komisyonu Başkanı Dr. Utku Özcan'ın konuşmalarından sonra başlayan törende meslekte 40. yılını dolduran 187, meslekte 50. yılını dolduran 94 ve meslekte 60. yılını dolduran 31 hekime plaketleri takdim edildi.

Hekim Postası

Sahibi:

Ankara Tabip Odası adına
Dr. K. Çetin Atasoy

Sorumlu Yazı

İşleri Müdürü:

Dr. K. Çetin Atasoy

Yayın Kurulu:

Dr. Selçuk Atalay
Dr. Ebru Basa
Dr. Onur Naci Karahancı
Dr. Gülriz Erişgen
Dr. Burhanettin Kaya
Dr. Serdar Koç
Dr. Mine Önal

Editör:

Sibel Durak

Haber Merkezi:

Kansu Yıldırım
Sibel Durak

Haber, yorum ve yazılarınızı
ato@ato.org.tr
adresine gönderebilirsiniz.

Ankara Tabip Odası Basın
Yayın Komisyonu ürünüdür.
Ayda bir yayınlanır.

ATO üyelerine
ücretsiz gönderilir.

Yayın İdare Merkezi:

Ankara Tabip Odası
Mithatpaşa Cad.
No: 62/18 Kızılay
ANKARA
www.ato.org.tr
Tel : (312) 418 87 00
Faks : (312) 418 77 94

Yayımlayan:

Ankara Tabip Odası
Yayının Türü:
Yerel, süreli
Yayının Şekli:
Aylık Türkçe

Yıl: 2016, Sayı: 76

12.000 adet basılmıştır.

Baskı öncesi hazırlık:

GEO Tanıtım ve Reklam Hizmetleri
Turgut Reis Caddesi 47/6 06570
Maltepe /Ankara
Tel : (0532) 664 08 98
Faks : (0312) 230 82 76
geotanim@gmail.com

Baskın yeri ve tarihi: İhlas Gazetecilik AŞ, Turgut
Özal Bulvarı Demirciler Sitesi 1.Cadde No:68
Sitelers Ankara TEL: 353 29 61 / 2 Nisan 2016

Genco Erkal sağlık emekçileri için sahne aldı

Usta oyuncu Genco Erkal, 14 Mart Tıp Haftası etkinlikleri kapsamında "Bir Delinin Hatıra Defteri" adlı oyunu sahneledi. Erkal'ın, ilk kez 1965 yılında Ankara Sanat Tiyatrosu'nda sahnelediği, daha sonra 1969 ve 1992 yıllarında değişik yorumlarla iki kez daha yönetip, oynadığı Nikolay Gogol imzalı oyun, Türkiye'de oynanan ilk tek kişilik oyun olarak tarihe geçti. 14 Mart'ta yapılması planlanan ancak Ankara Güvenpark'ta meydana gelen terör saldırısı nedeniyle 28 Mart'a ertelenen oyuna sağlık emekçileri yoğun ilgi gösterdi. Hacettepe Üniversitesi Kültür Merkezinde sahnelenen oyunu izleyenler arasında Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Çetin Atasoy, ATO Genel Sekreteri Dr. Ebru Basa, ATO Yönetim Kurulu Üyeleri Dr. Mine Önal, Dr. Asuman Doğan, Dr. Onur Naci Karahancı ve Hacettepe Üniversitesi Rektörü Dr. Haluk Özen de yer aldı.

Dr. Çetin Atasoy ATO Yönetim Kurulu Başkanı
cetinatasoy@yahoo.com

14 Mart'ın ardından...

Biliyorsunuz Ankara Tabip Odası her 14 Mart Haftası'nda bir hafta-on gün süren etkinlikler düzenliyor. Bu yıl 14 Mart, Güvenpark'ta yaşanan ve 37 yurttaşımızın ölümü, yüzlercesinin yaralanması ile sonuçlanan terör saldırısının hemen ertesi güne rastladı. 13 Mart Pazar akşamı Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu üyeleri hastanelerde ve tabip odamızda sabah saatlerine kadar yaralıların durumlarını izlemeye, odayı arayan yaralı ve kayıp yakınlarına bilgi vermeye çalıştı.

Bu acı olayın üzerine 14 Mart haftası etkinliklerimizi erteleme kararı aldık. Gerçi bu yılki programımız barış umudumuzun giderek azalması, eşit ve özgür yurttaşlar olarak birlikte yaşama istencimizin zayıflaması, sahillerimize vuran bebek cesetleri, çatışmalı süreç nedeniyle yitirdiğimiz yüzlerce yurttaşımız,... nedeniyle zaten şenliksiz bir program olacaktı elbette. Yine de 14 Mart akşamına planlanmış olan "Bir Delinin Hatıra Defteri" oyununu, sayın Genco Erkal'ın da anlayışlı tutumu sayesinde, 28 Mart akşamına erteledik. Diğer etkinlikler de ileri tarihlere ertelendi.

Her sene ilimizdeki bir tıp fakültesinin ve Ankara Tabip Odası'nın davetiyle gerçekleşen ve daha önce bütün tıp fakültelerine duyurulmuş olan resmi tören ise Gülhane Askeri Tıp Akademisi'nde yapıldı. Bu törende Ankara Tabip Odası adına yaptığım konuşmadan bazı bölümleri aşağıya alıntılıyorum:

"Ankara Tabip Odası'na göre 14 Mart ne anlama gelir?

Bizce, tıbbiyelilerin bu ülkenin bağımsızlık harcına kattıkları kandır, emperyalist savaşa karşı direnişleridir 14 Mart. Bu direnişi başlatan 3. sınıf tıp öğrencisi Hikmet Boran'ı özleriz. Onun Sivas Kongresi'nde manda fikrine karşı çıkışından etkilenen Mustafa Kemal'in tıbbiyelileri daima ilerici ve devrimci fikirlerle aledarlık etmiş bir topluluk olarak tanımlamasından kıvanç duyarız. Kendi isteğiyle zorunlu şark hizmetine gittiği Sarıkamış'ta vereme yakalanarak genç yaşta hayatını kaybetmesindeki yurt-

severliği ve idealizmi örnek alırız.

Bizce, ilk modern tıp eğitiminin başladığı tarihtir 14 Mart. Tıp eğitimini tartışırız bu yüzden. Yılda 12.000'leri geçen kontenjanların altında inleyen, eğitimcileri eğitimden uzaklaştıran performans sisteminin altında can çekişen tıp eğitimini.

Bizce halkın sağlık hakkıdır 14 Mart. Randevu alırken, muayene olurken, reçete yazdırırken ve türlü başka biçimlerle cebinden para çıkaran yurttaş konusuruz. 20 dakika olması gerekirken 3-5 dakikaya inen muayene süreleriyle iyi hekimlik yapamadığımızdan yakınırız.

Bizce çalışırken ölen, öldürülen hekimlerdir 14 Mart. Hastasının torunu tarafından bıçaklanan Ersin kardeşimizdir, hastanesinde kurşunlanan Kamil ağabeyimizdir, SABİM baskısına dayanamayıp hastanesinin 6. katından ölüme atlayan Melike'mizdir, arkasından kurşunlanarak öldürülen Dr. Abdullah Biroğul'dur.

14 Mart'ta güvencesizliği hatırlarız biz. Olması gereken neredeyse iki katı nüfusa özveriyle hizmet veren, karşılığını fesih baskısı altında, sözleşme ile çalışmaya zorlanmakla alan aile hekimlerini.

14 Mart'ta taşeron çalışmayı konuşuruz biz. Özel hastanelerde işçi haklarından mahrum bırakılan, şirket kurmaya zorlanan meslektaşlarımızı. Yükleri giderek artan, ücretleri giderek düşen arkadaşlarımızı.

14 Mart'ta angaryayı konuşuruz biz. Ücreti ödenmeyen, izin kullanılmayan nöbetleri, aile hekimlerine haftalık 40 saatlik çalışmanın üzerine dayatılan Cumartesi mesaisini, yargı kararlarına rağmen uygunsuz görevlendirilen asistan hekimleri.

14 Mart'ta kadir bilmezlik gelir aklımıza. On yıllarca tıp okutulup, ayda onlarca nöbet tutturulup, günde yüzlerce hasta baktırılıp emekliliği geldiğinde yoksulluk sınırının yarısı kadar aylıklara reva görülen kıdemlilerimizi düşünürüz.

14 Mart'ta tüketim tıbbından söz ederiz biz. Etkisiz birinci basamaktan, korumayan koru-

yucu hekimlikten. Uzman hekim sayısında belirgin bir artış olurken, pratisyen sayısının yerinde saymasından. Sağlığa en az parayı ayırırken MR tetkiklerinde, antibiyotik kullanımında OECD birincisi oluşumuzdan, 2002-2014 arasında ameliyat sayılarının 3 kat artmasından. Avrupa'da yüzde 10-15 olan ilaç harcamalarının toplam sağlık harcamaları içindeki payının bizde yüzde 40'tan fazla olmasından.

14 Mart'ta halkın parasını dert ederiz biz. Kampüs hastaneleri projelerinde yabancı kreditorlere verilen hazine garantisini, özel sektöre sağlanan vergi avantajlarını, hastaneleri işleten sermayedarlara verilen yatak doluluk garantisini, her bir hastane için halkın parasıyla 25 yıl boyunca ödenecek kiralara bir değil 5-6 hastane yapmanın mümkün olup olmayacağını konuşuruz.

14 Mart'ta kamuculuğa vurgu yaparız biz. 2002-2014 arasında Sağlık Bakanlığı'nın hastane sayısı yüzde 11 artmışken, özel hastanelerin 2 kattan fazla artması, bakanlığın yatak sayısı yüzde 15 artarken, özel sektörün yatak sayısının 3.27 kat artması kaygılandırır bizi.

14 Mart'ta örgütlü olmayı tarifi ederiz biz. Tabip odalarının hekimlerin gücü olduğunun ve ancak hekimlerle güçlü olacağının altını bir kez daha çizeriz. Yüreği halkıyla birlikte atan, aklı iyi hekimlik değerleri ve hekim emeği için çalışan tabip odalarının önemini anlatır, bütün hekimleri dayanışmaya, beraber mücadele etmeye çağırırız.

Bizce 14 Mart'ların anlamı bunlardır. 14 Mart'larda hep birlikte güçlü bir şekilde iyi hekimlik yapabileceğimiz koşullar talep etmeliyiz. Angarya, yönetici baskısı, kayırmacılık bitsin demeliyiz. Emeğimizin karşılığını istemeliyiz, hem çalışanlarımız hem emeklilerimiz için. "Emekliliğe yansıyan güvenceli sabit ücret" demeliyiz. Nitelikli tıp eğitimi, özgür/bağımsız akademi talep etmeliyiz. Barış istemeliyiz, kurumlarımızda, çalışma hayatımızda. Barış istemeliyiz, hem yurtta hem cihanda!"

güncel

Dr. Nevzat Eren Halk Sağlığı Sempozyumu yapıldı

Hekim Postası

Ankara Tabip Odası ve Türk Tabipleri Birliği Halk Sağlığı Kolu'nun düzenlediği Dr. Nevzat Eren Ulusal Halk Sağlığı Sempozyumu 12 Mart 2016 Cumartesi günü Ankara Üniversitesi İbni Sina Hastanesi Hasan Ali Yücel Salonunda yapıldı. Bu yıl on beşincisi düzenlenen sempozyumda "İnsani Krizler ve Kent Sağlığı" tüm yönleriyle ele alındı.

Eren ailesi adına Gönül Eren'in yaptığı konuşmanın ardından sempozyumun açılış konuşmasını yapan ATO Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Çetin Atasoy meslek hayatını halkına adanmış değerli bir bilim insanı ve halk sağlığı uzmanı olan Dr. Nevzat Eren'i diğer akademisyenlerden ayıran özelliğın akademik çalışmalar ile yaşamı bütünleştirebilmek olduğunu söyledi. Dr. Atasoy konuşmasında, akademik yozlaşmanın yaygınlaştığı, akademik unvanların layık olmayanlara bahsedildiği, akademik unvanların içinin boşaltıldığı günlerde Nevzat Eren'in sahip olduğu değerlere sahip çıkmanın, halktan yana

akademisyenliği hatırlamanın önem kazandığına işaret etti. TTB ve tabip odalarının görevleri arasında hekim haklarını korumanın yanında iyi hekimlik değerlerini savunmak olduğunu

söyleyen Dr. Atasoy, hekim örgütünün silahların susması, savaşın bitmesi için mücadele ettiği günlerde "İnsani Krizler ve Kent Sağlığı" konusunu tartışmaya açmayı önemseydiğini belirtti.

Sempozyumun oturum başkanlığını TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Bayazıt İlhan'ın yaptığı ilk oturumunda Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. İlker Belek "Dünyada İnsani Krizler: Güncel Durum ve Nedenleri" başlıklı bir sunum yaptı.

İkili oturumlarda "İnsani Krizler Kent Yaşamını Nasıl Etkiler?" ve "İnsani Krizlerle Nasıl Başedilir?" konuları tartışıldı. Dr. Sonay Bayramoğlu Özügürü insanı krizlerin kent yaşamına etkilerini, ekonomik ve sosyal boyutlarıyla irdeledi. Bayramoğlu sunumunda, insanı krizlerin ekonomik ve sosyal açıdan olumsuz etkilerini hafifletmenin yolunun, olağan kentsel yaşamdaki eşitsizliklerin azaltılması, kent yönetiminin insanı kriz durumuna hazır olması ve toplumsal aidiyetin pekiştirilmesi olabileceğini söyledi.

Dr. Kevser Vatansever de olağandışı durumların sağlığı etkileri, sığınmacıların gerek-

sinimleri, karşılaştıkları zorluklar, sağlık sorunları, savaş ve diğer insanı krizlerin bu savaşta yaşayan toplumun değer ve ahlaki yargılarına etkileri, insanı krizlerde sağlık kurumlarına yönelik saldırılar ve insanı krizlerde hekimlerin rolleri konularında bir sunum yaptı.

Ankara Tabip Odası Hukuk Bürosundan Avukat Ender Büyükcülha "Kamusal Hukuki Sorumluluklar Nelerdir", Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneğinden Polat Kızıldağ ise "Sivil İnisiyatiflerin Rol ve Sorumlulukları"nı "İnsani Krizlerle Nasıl Başedilir?" başlığı altında paylaştı.

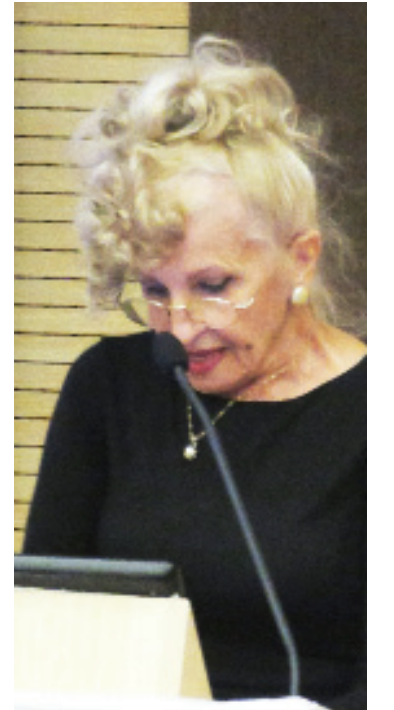
"Deneyimlerimiz Var: Nasıl Mücadele?" başlıklı yuvarlak masa oturumunda insanı krizler sırasında sivil toplum örgütlerinin sorumlulukları masaya yatırıldı. Oturumda, Çankaya Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğünden Dr. Yusuf Kaya, "Yerel Yönetim Sorumluluğu"nu, Hatay Tabip Odası Başkanı Dr. Tacettin İnandı ve Mersin Tabip Odası Başkanı Dr. Ful Uğurhan "Tabip Odası Sorumluluğu"nu, TMMOB Şehir Plancıları Odası Ankara Şube Başkanı Emre Sevim "TMMOB Sorumluluğu"nu, UNFPA İnsani Yardım Birimin-

den Dr. Behire Özek "UNFPA İnsani Yardım Birimi Sorumluluğu"nu anlattı.

Katılımcıların soru ve önerileriyle katkıda bulundukları sempozyum, katılım belgelerinin verilmesiyle sona erdi.

ATO Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Çetin Atasoy meslek hayatını halkına adanmış değerli bir bilim insanı ve halk sağlığı uzmanı olan Dr. Nevzat Eren'i diğer akademisyenlerden ayıran özelliğın akademik çalışmalar ile yaşamı bütünleştirebilmek olduğunu söyledi.

Dr. Nevzat Eren Ulusal Halk Sağlığı Sempozyumu'nda Eren ailesi adına Gönül Eren bir konuşma yaptı.

Dr. Ebru Basa

ATO Genel Sekreteri

ebrubasa@gmail.com

Bir 8 Mart yazısı

“inancın, bilimle ya da toplumsal yaşantıya yön verecek olan insanlığın evrensel değerleriyle çeliştiği, bunlara ters düştüğü anlarda, bu çelişkileri çözmek ise tam tersine teolojinin görevidir”

Egemen sınıflar adına siyaset yapanlar dinsel inanışlarla ilgili herhangi bir tartışmada söze mutlaka Türkiye toplumunun yüzde 99'unun Müslümanlığı benimsemiş olduğu ön kabulüyle girmeyi tercih ediyorlar. Bu tercihin bir tür “tabula rasa” olarak yansıtılmasının egemenlik ilişkilerinin tesisinde elbette özel bir karşılığı var çünkü İslami referanslar ve değerler bütünü aracılığıyla toplumsal ve siyasal yaşam bireysel inanç düzeninin çok ötesinde kamusal ve özel alan ayrımı gözetilmeksizin topyekun düzenlenebiliyor. Bu düzenlemeyle aslında kendinden menkul bir büyük anlatı sunan din ideolojisinin o toplumsal formasyon için egemen ideoloji haline getirilmesi sürecinden bahsedebiliriz.

Laikliğin ve aydınlanma düşüncesinin egemen olduğu toplumlarda dinsel referansların toplumsal yaşamı belirlemesine ve toplumun dinsel otoritelerin telkinleri ya da buyruklarıyla yönetilmesine izin verilmez. Gerçekten laik bir devlette Diyanet İşleri Başkanlığı en fazla o ülkenin yurttaşlarına inanç ve ibadet özgürlüğü hizmetini ayırım gözetmeksizin sunmakla yükümlü olmalıdır; toplumsal yaşamı dinsel referanslara göre tanzim eden fetvalar yayınlamayamaz. Yayınlarsa suç işlemiş olur.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda devletin laik demokratik bir hukuk devleti olduğu yazılıdır.

Çocuklar, işçiler ve çocuk işçiler

Ülkemizde bir “Çocuk Korumaya Kanunu” vardır ve Bir-

leşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi “çocuğun yüksek yararı” ilkesini gözeterek uluslararası bir sözleşme olarak Türkiye tarafından da imzalanmıştır beri yandan tümüyle yasaklanması gerekirken başka yasalarca düzenlenmiş çocuk işçiliği de vardır. Kağıt üzerinde bir İş Yasası da vardır ve zaten önlem alma yükümlülüğünü neredeyse tümüyle bireysel olarak işçiye yıkan düzenlemelere rağmen işçi sağlığı ve iş güvenliği hala daha bir maliyet kalemi olarak görüldüğü için iş cinayetleri vardır. Sigorta kaydı öldükten sonra yapılan işçiler vardır. Çocuk işçiliğinin ve alınmayan önlemlerin zorunlu sonucu olarak çocuk işçi ölümleri de vardır.

Türkiye’de en genel anlamıyla çocuk istismarı vardır ve suç olarak tanımlanmıştır. Örneğin pedofili suçtur. Tıpkı çocuk pornografisi gibi... Tıpkı çocuk işçiliği gibi...

Ama cezasızlık da vardır. İş cinayetlerindeki gibi...

Çocuk yaşta zorla evlendirilen ve eğitim hakkı elinden alınan kız çocukları vardır. Mağdur çocuğu korumak ve zanlıdan uzaklaştırmak üzere harekete geçmek yerine ensesti ve pedofiliyi meşru gören ve meşru kılan bir Diyanet İşleri Başkanlığı vardır. Tüm okulların imam-hatipleştirilmesini ve zorunlu din dersi eğitimini okul öncesinden başlatmayı hedefleyen bir Milli Eğitim Bakanlığı vardır vb.

Çocuğu ve işçiye koruyamayan AKP hukuku kadını koruyabilir mi?

Elbette hayır. AKP hukuku “fıtrati” gereği kadınları da koruyamaz.

Türkiye’de kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri gündelik yaşamın ayrılmaz parçası haline geldi. Her üç kadından biri şiddete uğruyor. İktidarları döneminde yüzde 1400 arttığı belgelenen kadın cinayetlerine rağmen “kadın” Aile ve Sosyal Politikalar Ba-

kanı cinayetlerin değil şiddetin görünürlüğünün arttığını iddia edebiliyor.

Bu cinayetlerin AKP tarafından inatla münferit asayiş olaylarına indirgenmeye çalışıldığını biliyoruz. Asayiş dünyasına açılan bu kapıdan öncelikle pembe taksi/pembe otobüs gibi özünde iki cinsin mutlak olarak izole edilmesi gerektiği gerici inancından türeyen ve son tahlilde kadının toplumsal kuşatılmışlığını pekiştiren “koruyucu” süsü verilmiş önlemler süzülüyor ve bu tarz müdahalelerin ardından sıkça karşılaştığımız gibi örneğin karma eğitime son verilmesi gerektiği de tartışılabilir hale geliyor.

Hukuken 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna göre şiddete maruz kaldığınızda şiddet uygulayana karşı korunma talebinde bulunabilirsiniz. Yanı sıra bir sığınma evine yerleştirilmeyi, kimlik bilgilerinizin değiştirilmesini ve adresinizin gizlenmesini de talep edebilirsiniz. Fakat tüm bu talepleriniz talep ettiğiniz anda, talep ettiğiniz hızda ve talep ettiğiniz kapsamda gerçekleşmeyebilir. Ve zaten aslında öngörülen tüm bu tedbirler esasen şiddet gören kadının tüm geçmişinden ve kimliğinden vazgeçmesi-zorla başkalaşması pahasına alınan tedbirlerdir. 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda ise kasten öldürme veya yaralama ve cinsel saldırı gibi suçlar için tarif edilmiş ve kadın cinayetlerinde sıklıkla karşılaştığımız “haksız tahrik” indirimi mevcut. İnsan hak ve özgürlükleri “tahrik” sebebi.

Kadınlara ve çocuklara karşı işlenen suçlar başlığında konu yalnızca ceza ve yargılama usullerine daraltıldığında idam cezası ya da kimyasal veya cerrahi kastrasyonun tartışmaya açılması gerici-piyasacı rejimin ikiyüzlü ahlak anlayışının gölgelenmesini sağlıyor ve evrensel hukukun ilke ve değerlerinin çiğnenmesine de fırsat verilmiş oluyor. Cezaların ağırlaştırılmasının suç işlemeyi peşinen önleyeceği yargısı suçluların bizzat düzen tarafından korunduğu koşullarda –yakın zamanda yaşanan işçi cinayetlerine yönelik yargılamaların sonuçlarını hatırlayalım– zaten inandırıcılıktan hayli uzaktır.

Yaşamın mistifikasyonu

Yaşamakta olduğumuz süreç adım adım ve tam boy dinselleşmedir. Bu süreç tamamına erdiğinde toplumsal yaşamın dinsel referanslara göre düzenlenmesinden en büyük zararı yine kadınların ve çocukların göreceği aşikar.

Doğrudan doğruya Cumhurbaşkanı tarafından ve birden çok kez ifade edildiği biçimiyle söylersek İslamiyete göre kadın zaten fıtrati gereği erkekle eşit değildir; tam da bu nedenle kadının toplumsal kimliği biyolojik olarak tanımlanmış işlevlerine indirgenmekte ve kadın bedeni gericiğin hegemonya alanındaki başat tahakküm nesnesi haline gelmektedir. Kadının nasıl yaşayacağına, ne giyeceğine, kahkahasının volümüne bile dinsel referanslar gerekçe gösterilerek müdahale edilmektedir. Bu müdahale özgün gerici karakterine rağmen realize olduğu toplumsal bağlamdan ayırıştırılarak ele alınmamalıdır. Çünkü kadının toplumsal cinsiyet rolünü belirleyen egemen üretim tarzı aslında ne gericiğinden ne de kadın emeğini sömürmekten vazgeçemez. Sürdürülebilir bir işgücü arzı gereksiniminin karşılanması elbette öncelikle kadının doğurganlığına bağımlıdır ve “en az üç çocuk” mottosuyla propaganda edilmektedir. Tersinden yarı-zamanlı çalışma düzenlemesiyle de sürdürülebilir bir annelik tanımlanmaktadır. Yarı-zamanlı istihdam edilen baba olmamaktadır çünkü okul çağına gelene kadar çocuk bakımı yalnızca annenin sorumluluğunda kabul edilmiştir. Ya da örneğin tam istihdamı destekleyebilecek bir yapısal önlem olarak kamu kuruluşlarında kreş açılmakta fakat özel kreşler için kredi desteği ve teşvik indirimleri sağlanmaktadır.

Son dönemde Türkiye’deki emek rejiminin bu dualistik yapı gözetilerek cinsiyetçi biçimde yeniden düzenlendiğini söylemek mümkün. Kadın emeği bu türlü evde de sömürülebilmektedir. Burada yalnızca ailenin “çalışan” bireylerinin ve çocukların ertesi gün için kendilerini yeniden üretebilmelerini mümkün kılan görünmeyen emekten söz etmiyoruz. Ev içi görünmeyen emek kapitalizmde zaten kadının toplumsal cinsiyet ro-

lüne içerilmiş bir bakım ve onarım hizmetidir; yeni olan kadının evin içine esnek istihdam edilmesi olmuştur. Bu kimi zaman parça başı çalışmanın eve taşınması kimi zaman da –güncel düzenleme örneğinde olduğu gibi– yarı zamanlı çalışmanın yasallaştırılması biçiminde gerçekleşmektedir.

Toplumsal işbölümünün ilk kez ortaya çıktığı ilkel komünal toplumda kadının doğurganlık ve emzirme gibi biyolojik işlevleri nedeniyle barınma alanına yakın olması gerekmişti. Biyolojik işlevin koşulladığı bu zorunlu işbölümünden ötürü barınma alanındaki kadın ateşin sönmesinden sorumlu olurken avcılık ve toplayıcılık yapan erkek oldu. Üretim araçları geliştikçe üretici güçler de geliştirdi ve artık-ürün ortaya çıktı. Çömlekçilik artık-ürünün saklanması olanaklı kılarlarken tarihte zorun rolü de artık-ürünün ve insanın, insan tarafından mülk edinilmesini ve ilk sınıflı toplumun tarih sahnesine çıkmasını sağladı.

Ursula Kroeber LeGuin Karanlığın Sol Eli romanında transgenderlik kavramını ele alır. Romandaki Dünya’nın insanları yaşadıkları gezegenin Ay’ının belirli evrelerinde cinsiyet değiştiren varlıklardır. Bu geçişkenlik toplumsal işbölümünü ve dolayısıyla ideolojik formasyonu, etik değerleri ve dili de belirlemiştir.

Bilimkurgunun insanın hayal dünyasını zenginleştirdiği bir gerçek. Biyolojik işlevlerimiz beklenmedik biçimde evrimleşmesi ihtimali bilimkurgusal ufkumuzu dahi zorlayan hayli uzak bir hayal olsa gerek. Kendi haline bırakılan dinselilik ise fıtrati gereği kundaktaki bebeğin dahi örtünmesini doğal görebilir. Burada aklın ve bilimin kendiliğinden devreye girmesini bekleyebiliriz ama bu beklenti trans-genderlikten bile daha gerçek ötesidir aslında.

Bilimle, sadece ve sadece, kategorik olarak bilim ikame edilir ve bu da asla kendiliğinden gerçekleşmez. Tarihsel ilerleme düşüncesine bağlılık bilimin evrensel karakteristiğinin asal güdüleyicisidir. İnanın bilime. İnanın tarihsel ilerleme düşüncesine.

güncel

14 Mart etkinlikleri tamamlandı

Ankara Tabip Odası'nın 14 Mart Tıp Haftası kapsamında düzenlediği "Hekimlerin Resim, Seramik, Heykel ve Karikatür Sergisi" Çağdaş Sanatlar Merkezinde düzenlenen kokteylle tamamlandı

Hekim Postası

14 Mart Tıp Haftası etkinlikleri kapsamında resim, seramik, karikatür dallarında 38 hekimin eserlerinin sergilendiği serginin 22 Mart'ta yapılan kapanış törenine Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu üyelerinin yanı sıra çok sayıda hekim katıldı. Kokteyl öncesi edebiyatçı hekimler Dr. Alper Akçam ve Dr. Serdar Koç da ziyaretçiler için kitaplarını imzaladılar.

Ankara Tabip Odası Başkanı Dr. Çetin Atasoy yaptığı açış konuşmasında, Ankara'da yaşanan katliam sebebiyle 16 Mart günü yapılması planlanan açılış kokteylini 22 Mart'a kapanış olarak ertelediklerini belirterek "Bizler ne zamandır Tıp Bayramını kutlamayı unuttuk. Bunun çok sayıda sebebi var kuşkusuz. Ülkemiz bir kan gölüne dönüşmüş durumda ve daha geçen hafta Güvenpark'ta 37 yurttaşımızı kaybettik. Bir ay olmamıştı 28 yurttaşımızı kaybedeli, daha beş ay önce 103 canımız havaya uçuruldu" diye konuştu. Sergiye ve öykü yarışmasına katılan tüm he-

kimlere teşekkür eden Dr. Atasoy yüreği halkıyla birlikte atan ve iyi hekimlik değerleri için çalışan tabip odalarının hekimlerin gücü olduğunu ve ancak onlarla birlikte daha güçlü olacağının altını çizdi.

Dr. Atasoy'dan sonra söz alan Kültür Sanat Komisyonu Başkanı Dr. Zerrin Ateş de tüm eser sahiplerine teşekkür ederek kendilerini komisyon çalışmalarına destek vermeye davet etti.

Ankara Tabip Odası Başkanı Dr. Çetin Atasoy yaptığı açış konuşmasında, yüreği halkıyla birlikte atan ve iyi hekimlik değerleri için çalışan tabip odalarının hekimlerin gücü olduğunu ve ancak onlarla birlikte daha güçlü olacağının altını çizdi

Öykü yarışmasında dereceye girenlere ödülleri verildi

Kapanış kokteylinde Ankara Tabip Odasının 14 Mart Tıp Haftası için düzenlediği öykü yarışmasında dereceye giren eserlerin sahiplerine plaketleri takdim edildi. Alper Akçam, Özcan Karabulut, Aysu Erden ve Serdar Koç'tan oluşan seçici kurulun 29 Şubat 2016 Pazartesi günü 34 öykü arasında yaptığı değerlendirme sonucunda Dr. Akın Yazıcı "Zehra" adlı öyküsüyle birincilik ödülüne layık görüldü. Yarışmada,

Dr. Caner Fidaner "Rüya Tabiri" adlı öyküsüyle ikincilik, Dr. Adnan Yüce "Kendi Akciğerinde Boğulmak" adlı öyküsüyle üçüncülük ödülünü alırken Dr. Manolya Berk'in "Mehmet" ve Dr. Sinan Oğuzhan'ın "Çevirmen" adlı öyküleri de mansiyon ödülüne değer bulundu. Dereceye giren öykülerin sahiplerine plaketleri TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Bayazıt İlhan, ATO Yöneti Kurulu Başkanı Dr. Çetin Atasoy, ATO Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Asuman Doğan ve ATO Kültür Sanat Komisyonu Başkanı Dr. Zerrin Ateş tarafından takdim edildi.

güncel

TTB'den
üç yasa teklifi

TTB, sağlık personeline yönelik şiddet, fiili hizmet zammı ile hekim ve emekli hekimlerin maaşları konusunda üç ayrı yasa teklifini Meclis'e sundu.

Hekim Postası

Türk Tabipleri Birliği, sağlık personeline yönelik suçların kamunun sağlığına yönelik suçlar kapsamında ele alınması için Türk Ceza Kanunu'na ek madde önerisi hazırladı. TTB'nin hazırladığı ek madde önerisinde "sağlık kuruluşlarında çalışan sağlık personeline yerine getirdiği sağlık hizmeti nedeniyle yapmaması gereken bir işi yapması veya yapması gereken bir işi yapmaması için emir veren, baskı yapan, nüfuz icra eden ya da her ne suretle olursa olsun hukuka aykırı olarak sağlık personeline etkilemeye teşebbüs eden kimseye üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilmesi" istendi. Sağlık personeline yönelik fiiller sonucunda sağlık hizmetinin ke-sintiyi uğraması halinde belirlenen cezaların yarı oranında artırılması öngörüldü.

Riskli iş alanlarına
sağlık ve sosyal
hizmet verilen
işyerlerinin de
eklenmesi istendi

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Fiili Hizmet Süresi Zammı" başlıklı 40. maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarına ek bend ve sözcük eklenmesine ilişkin yasa teklifi hazırlayan TTB, kanunda 18 kategori olarak düzenlenen riskli iş alanlarına 19. kategori olarak "Sağlık ve Sosyal Hizmet Verilen İşyerleri"nin de eklenmesini istedi. TTB'nin verdiği yasa teklifinde sağlık ve sosyal hizmet verilen işyerlerinde çalışan sağlık personeline 120, sağlık ve sosyal hizmet verilen işyerlerinde nöbet, icap nöbeti, uzatılmış mesai gibi çalışma biçimiyle çalıştırılanlara 150, yoğun bakım, acil sağlık hizmetleri, ameliyathane, iyonlaştırıcı radyasyon iş veya işlemleri ile ağırlığı ve yıpratıcılığı bakımından benzer nitelikte işlerde çalışan sağlık personeline 180, sağlık ve sosyal hizmet

verilen işyerlerinde çalışan diğer hizmet sınıfına dahil personele 60, nöbet, icap nöbeti, uzatılmış mesai gibi çalışma biçimleri ile yoğun bakım, acil sağlık hizmetleri ameliyathane, iyonlaştırıcı radyasyon iş veya işlemleri ile ağırlığı ve yıpratıcılığı bakımından benzer nitelikteki işlerde çalışan diğer hizmet sınıfına dahil olan personele de 90 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanması önerildi.

Hekim ücretlerinin
artırılması için yasa
teklifi

TTB, emekli hekimlerin gelirlerinde iyileştirme sağlayacak biçimde emekliliğe yansıyacak güvenceli ücretin artırılması yönünde de bir yasa teklifi hazırladı. Yasa teklifine göre 1. derece 4. kademe emekli hekim/uzman hekim emekli maaşının 3.936,39 TL'ye, 1/4'ündeki çalışan hekimin emekliliğe yansıyan temel ücretinin 5.040,22 TL'ye yükseltilmesi öngörüldü. Sunulan öneri, ödenmesi zorunlu olan sabit döner sermaye ücreti ve performans dayalı olarak ödenmekte olan döner sermaye ücretini kapsamıyor.

Uzun eğitim süreleri ve zorlu çalışma koşullarına rağmen hekim ücretlerinin bu koşullar yönünden emsal bile olmayan personelden daha az olmasının ciddi mağduriyetlere ve adaletsizlik duygusunun birikmesine sebep olduğu hatırlatılan yasa teklifine acil maaş artışı talebiyle 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ekinde yer alan IV Sayılı Makam Tazminatı Cetveli'ne 1. derece eğitim görevlisi, başasistan, uzman tabip ve tabip için tazminat göstergelerinin yükseltilmesine ilişkin değişiklik önerisi eklendi. 5510 Sayılı Yasa'nın geçici 4. maddesine de bu düzenlemenin mevcut emekli hekimlerin maaşlarına da acilen yansıtılabilmesini sağlayacak bir düzenleme eklenmesi öngörüldü.

Dr. Burhanettin Kaya
Hekim Postası Yayın Kurulu Üyesi
burha65@yahoo.com

Kuralsızlık erdem, onursuzluk meziyet,
ama bunu yaralarını sarma çabasında
olanlar değiştirecek

Meslek örgütümüzün duyarlı, sorumlu ve emektar aktivistlerinden, hepimizin tanıdığı ve çok sevdiği bir ağabeyimiz olan Dr. Mahmut Ortakaya yıllar önce bir toplantıda -kimden alıntılada bilmiyorum ama- şöyle demişti. "İnsanlar paralarını kaybedebilirler, konumlarını kaybedebilirler. Hatta özgürlüklerini kaybedebilirler. Ama bunların hepsi geri kazanılabilir. Ama bir şeyi kaybettiklerinde onun bir daha geri gelmesi olanaksızdır. O da **onur**". Onurumuzu savunarak, onu hiç bir koşulda yitirmeden hayatta olmak, ayakta durmak ve dünyayı değiştirmek gerek. İnsanın hayatını, fiziksel ve ruhsal sağlığını korumaya ve geliştirmeye kendini adanmış ve bunu büyük özveriyle, gönülden yapan bir meslek grubunun aktivistleri olarak bizim, meslek yaşamımızı onurlu biçimde sürdürme sorumluluğumuz yanında insanlık onurunu savunmak gibi bir sorumluluğumuz da var. Bu bizim olmazsa olmazımız.

Ama bu kadar değer verdiğimiz, hayatımız pahasına savunduğumuz bu kavramın, içinde bulunduğumuz coğrafyada bu kadar kolay harcanmasını, bu kadar hızla tüketilmesini anlayamıyorum. Kabullenemiyorum. Hele bazı meslektaşlarımızca tüketilmesini. Barışı savunanları savaşı yaratanlara şikâyet ederek meslek onurunu zedeleyenleri. Dilinden kan damlayarak bağıra bağıra nefret söylemiyle konuşan ve bu yolla yüce değerleri savunduğunu zannedenleri. Anlamaya çalışıyorum. İnanın anlamaya çalışıyorum. Görüyorum ki, bu tüketme süreci onursuzluğu erdem, ilkesizliği-kuralsızlığı bir meziyete dönüştürmüş. "*Biliyor musun benim oğlum oldu amcası*" biçiminde bir cümle yapısının içine kolaylıkla yerleştirilen ve övgüyle haykırılan onursuzluk, hırsızlık, yolsuzluk, kayırmacılık, ayrımcılık, ötekileştirme, ispiyonculuk, katillik, tecavüzcülük, yalancılık, sahtekarlık, fırsatçılık, yararcılık, tutarsızlık, adaletsizlik, ve daha bir sürü benzer doğallaşmış sözcükler ve kavramlarla doldu dünyamız. Balçık dolu bir havuzda yüzen ve havuzun kenarında tek ayak üzerinde duran ana akım medya nasıl yalan söyleyip insanları hedef göstereceklerini, nasıl gerçeği çarpıtacaklarını, barışseverleri ve yaşamı savunanları nasıl damgalayacaklarını ve ötekileştireceklerini, kötülüğe nasıl yaltaklanacaklarını aramakla meşgul. Resmi bilimciler birisi tavşana kuş dese onu kanıtlamak için olmadık taklalar atma uğraşısında. Çocukların körpe zihinlerine ölümü güzelleştiren, yaşamı değersizleştiren inanç öbekleri yerleştirme çabasında âlimler. Kanlı ellerle tokalaşanlar dokunduklarını nur sanıp ellerini yüzlerine sürerek suça ortak olduğunun aymazlığında.

Korumaları altındaki çocuklara korudukları öğretmenlerinin tecavüzünü görmezden gelerek, kulağını ve gözünü kapatıp "bir kereden bir şey olmaz" diyenler çocukları değil hegemonyalarını koruma telaşında. Sizce insanların hayatını yok etmek, çocukların saf yüreklerini kanatmak ve temiz ruhlarını kirletmek pahasına iktidar kalmaya çalışan bu anlayış erdemli onursuzluğun neyini temsil ediyor?

Psikolog Melek Göregenli nefret söyleminin psikolojisini tartıştığı bir makalesinde *adaletin hiç olmadığı ve olamayacağı bir sistemde adalet duygusunun gelişmiş olmasının* aslında muhafazakârlığı getirdiğini, adalet duygusu gelişmiş insanların ırkçılığa ve nefret söylemine daha yakın olduklarını söylüyor. Yazdıklarından benim anladığım bu. Çünkü dünyanın adil olduğu inancı ne kadar güçlüyse sisteme yönelik eleştiriler o kadar anlaşılamaz ve reddedilir oluyor. Çünkü sisteme atfedilen mutlak güç, onun adil olduğuna duyulan inanç *-ki bu sömürülür ve maniple edilir olmayı olanaklı kılan bir yanılsamayı içeriyor-* yapılan her eleştiriye düşmanca ve varlığını tehdit edici olarak algılanmasına yol açıyor. Bu da ırkçılık, ayrımcılık, ötekileştirme ve nefret söylemini onun gözünde meşru kılmaya başlıyor. Onursuzluğun ve adaletsizliğin iktidarı adil bir dünya yanılsaması üreterek, bunu muhafazakâr zihinlerde inşa ve yeniden inşa ederek olanaklı kılıyor. Böylece onursuzluk erdem ve kuralsızlık meziyet haline dönüşüyor kör karanlık bir dünyanın içinde.

Diğer tarafta ne oluyor? Huzurlu, güvenli, ayrımcılığın ve ötekileştirmenin olmadığı, yoksulluğun yaşanmadığı, eşitlikçi, özgürlükçü, çok renkli, çok kültürlü, dayanışmacı, şiddetsiz, sömürsüz ve daha bir sürü iyi şeyin gerçek olacağı bir dünya düşüyle ege-men olana karşı duran bireyler bu "adil dünya inancı" tarafından örselenmeye devam ediyorlar. Örselendikçe adil dünya inançlarını yitiriyorlar, yitirdikçe daha çok örseleniyorlar. Ama belki de diyalektik dönüşüm bundan sonra başlıyor.

Son söz yerine Ayrıntı Dergi'nin 2016 Ocak sayısındaki röportajımda yer alan bir cümlemi aktarmak istiyorum:

"Tüm travmalar, yaşanan örselenmeler anlamlandırıldığında ve işlendiğinde, bu süreci aşmaya olanak verecek ruhsal güç de gelişecek ve olgunlaşacaktır. Tarihi değiştirenler hemen her zaman yaralanan ve yaralarını sarma çabasında olanlardır. Boşa dememiştir şair *"biz halkız yeniden doğarız ölümlerde"*.

güncel

Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin hukuki analizi

1

Sağlık Bilimleri Üniversitesi (SBÜ),

15.04.2015 tarihli 29327 sayılı Resmi Gazete'de, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilat Kanununa eklenen 158'inci madde ile kurulmuştur. Merkezi İstanbul olan SBÜ, beş fakülteden müteşekkildir. Rektörlüğe bağlı olarak Tıp Fakültesi, Hemşirelik Fakültesi, Yaşam Bilimleri Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Hizmetleri Yüksek Okulu, Sağlık Bilimleri Enstitüsünden oluşur.

2

SBÜ'yü mevcut kamu üniversitesi tiplerinden farklı kılan iki önemli özelliği bulunmaktadır.

Mütevelli Heyeti:

Birincisi, ilgili kanunla getirilen "Üniversitenin yönetim organları, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda öngörülen organlar ile Mütevelli Heyetinden oluşur" hükmüdür. Düzenleme ile kamu üniversitesi özel üniversite formunda idari yapıya kavuşturulmuştur. Mevcut hüküm uyarınca rektör ve yönetim kuruluna ek olarak "mütevelli heyeti" bir yönetim organı olarak düzenlenmiştir. 158. Madde uyarınca mütevelli heyetinde beş üye yer almakta ve Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen profesör unvanına sahip bir üye, rektör ve merkezi idare temsilcilerinden oluşmaktadır. Sağlık Bakanlığı'nın seçeceği iki üye ile Sağlık Bakanlığı

Müsteşarının varlığı ile mütevelli heyeti, üniversite öğretim üyesi olmayan kişilerin karar çoğunluğuna sahip olduğu bir yönetim organıdır. Yükseköğretim Kurulu'nun seçeceği profesör unvanına sahip kişinin üniversite öğretim üyesi olması koşuluna da yer verilmediğine göre, bu üyenin de üniversite dışından olması olasılığı vardır. Mütevelli Heyetinin başkanı Sağlık Bakanlığı Müsteşarıdır.

Coğrafi Örgütlenme:

SBÜ coğrafi açıdan sınırlandırılmış değildir. Bütün vilayetler Sağlık Bilimleri Üniversitesinin Tıp Fakültesi örgütlenmesi kurabileceği alanlar olarak görülmekte ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı eğitim ve araştırma hastaneleri ile SBÜ arasında "birlikte kullanım" protokollerinin yapılması planlanmaktadır. "Birlikte kullanım" protokolünün

yapıldığı illerde, Sağlık Bilimleri Üniversitesi hastaneleri oluşacaktır. Anayasa'nın 130. maddesinde "Kanun, üniversitelerin ülke sathına dengeli bir biçimde yayılmasını gözetir." hükmü yer almaktadır. Bir üniversite kurulurken yasakoyucu üniversitelerin ülke genelindeki dağılımını dikkate almak zorundadır. 130. maddedeki hüküm, bir üniversitenin örgütlenmesini tüm ülkeye dağıtmasını değil de üniversitelerin ülke sathına dengeli biçimde dağıtılmasını zorunlu kılmaktadır. Üniversite örgütlenmesinin bakanlıkla yapılacak protokollere bırakılması açıkça yasallık ilkesine aykırı olduğu gibi bu yöntem, üniversitenin işlevsel bütünlüğüne, üniversitenin Anayasadaki işlevlerini gerçekleştirebilmesine ve anayasal rejime aykırıdır.

3

Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun Birlikte Kullanıma ilişkin Ek 9.

maddesindeki yapı ile Sağlık Bilimleri Üniversitesi'ni kuran 158. maddedeki düzenleme arasında uyumsuzluk vardır. 158. maddeye göre Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin sağlık ve araştırma faaliyetlerini yürütmek için Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı eğitim ve araştırma hastaneleriyle birlikte kullanım yöntemini kullanma zorunluluğu bulunmaktadır. Madde "yürütebilir" biçiminde değil, "Üniversite, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumuna bağlı eğitim ve araştırma hastaneleriyle ...birlikte kullanım protokolleri yaparak sağlık uygulama ve araştırma faaliyetlerini yürütür." biçiminde yazılmıştır. Üniversitenin yetkisi takdiri

değil, bağlı niteliktedir.

Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda ise yalnızca Sağlık Bilimleri Üniversitesi için değil, tüm üniversiteler için işbirliği ve ortak (birlikte) kullanım olanağı (ve eğer üniversite nüfusu yedi yüz elli binden az olan bir ilde ise, zorunluluğu) getirmiştir. Ek 9. maddenin I. fıkrasına göre:

"Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına ait kurum ve kuruluşlar ile üniversitelerin ilgili birimleri, karşılıklı olarak işbirliği çerçevesinde birlikte kullanılabilir. Ancak, adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçlarına göre toplam il nüfusu 750.000'e kadar olan illerde eğitim ve araştırma hizmetleri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Sağlık Bakanlığı eğitim ve araştırma hastanesi veya

üniversite sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinden yalnızca biri tarafından verilebilir. Bu illerde Bakanlık ve bağlı kuruluşları ile üniversiteler, tıp lisans eğitimi ve/veya tıpta uzmanlık eğitimi için ortak kullanım ve işbirliği yapar."

Bu hüküm, nüfusu yedi yüz elli bine kadar olan illerde ortak (birlikte) kullanım zorunluluğu getirmektedir. Bunun dışındaki illerde ise tıp fakültesi sahibi üniversiteler ile Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları (Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu) arasında birlikte kullanım ve işbirliği yapabilme olanağı tanınmıştır.

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, 15.4.2015 tarihinde kurulmuş ve rektörü 18.7.2015 tarihinde atanarak göreve başlamıştır. İşbirliği ve ortak kullanımı

düzenleyen Ek 9. Madde ise 21.1.2010 tarihlidir. 2010 yılından bu yana çok sayıda üniversite ile valilik veya bakanlık arasında birlikte kullanım ve işbirliği protokolü yapılmıştır. Ayrıca, nüfusu yedi yüz elli bine kadar olan illerde ortak (birlikte) kullanım zorunluluğu bulunmaktadır. Sağlık Bilimleri Üniversitesi için birlikte kullanım yöntemini kullanmak zorunluluktur. Bu durumda Sağlık Bilimleri Üniversitesi'ni kuran kanun Ek 9. Maddeyi koyan kanuna göre sonraki ve özel kanun niteliğinde olduğundan bugüne kadar yapılmış olan protokollerin ve yasa gereği kurulmuş olan birlikte kullanımların sona erdirilerek Sağlık Bilimleri Üniversitesi'ne devredileceğini kabul etmemiz gerekir.

4

Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin sahip olduğu 2540 akademik kadro, birlikte kullanım yöntemi ile artırılabilir.

Birlikte kullanım durumunda üniversite örgütlenmesi ile Sağlık Bakanlığı (Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu) hastaneleri o denli iç içe geçirilmiştir ki birlikte kullanımı düzenleyen 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun Ek 9. Maddesinde "Üniversite tarafından, birlikte kullanılan kurum ve kuruluşlarda görevli personelin profesör ve doçent kadrolarına atanabilmesi için Bakanlığa ve bağlı kuruluşlarına ait eğitim görevlisi kadroları da kullanılabilir." hükmü yer almaktadır.

Eğitim görevlileri kadroları merkezi idare içindeki sağlık hizmetleri sınıfı memur kadrolardır, devletten ayrı tüzel kişiliğe sahip olan üniversitelerin akademik kadrolarından farklı niteliktedir. Söz konusu düzenleme ile bakanlık kadrolarının akademik personel ataması yapılabilecek üniversite kadrosuna çevrilebilmesine (iptal ve ihdasına) olanak tanınmıştır. Örgüt, işgücüyle birlikte var olur, işgücünün örgüt içindeki konumu kadrolardır. Kadro çevirme olanağı ile üniversite ve Sağlık Bakanlığı hastaneleri örgütsel olarak iç içe geçirilmiştir.

Protokol yapılan hastaneler yükseköğretim kurumu niteliği

kazandığına göre buralarda lisans ve lisansüstü eğitimin gerektirdiği akademik örgütlenmenin oluşturulması zorunluluktur. Bunun yapılabilmesi için akademik kadroların oluşturulması gerekir. Sağlık Bilimleri Üniversitesi elindeki kadroların tamamını kullanmak zorundadır. Bununla birlikte kullanım protokolü yapılan Sağlık Bakanlığı hastanelerinde Sağlık Bilimleri Üniversitesi rektörü eğitim görevlileri ve başasistanları hem uzmanlık eğitiminde ve hem de lisans eğitiminde görevlendirebilecektir. Bu durumda, Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin tüm kadroları kullanmayıp öğretim üyesi gereksinimini eğitim görevlileri ve başasistanların görevlendirilmesi ile karşılayabileceği düşünülebilirse de yönetmeliğin öngördüğü bu yöntem 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na aykırıdır. Yükseköğretim Kanunu'nda öğretim üyeleri özel olarak düzenlenmiştir. Öğretim üyesi statüsünde bulunmayan bir kamu görevlisinin yükseköğretim kurumunda görevlendirme ile eğitim faaliyetinde bulunabilmesi olanaklı değildir. Ayrıca, Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nin kadrolarını kullanmayıp görevlendirmeye gitmesi de hizmet gereklerinden ve kamu yararından başka bir amacın izlendiğini düşündürür ve yetki saptırması sonucunu doğurur.

5

SBÜ'nün akademik kadro ilanları tıpkı üniversitenin kuruluşu gibi Anayasa'ya aykırıdır. Tek bir fakültenin ülkenin her yerinde sağlık araştırma ve uygulama merkezi adı altında hastaneler açması ve buralarda ayrı anabilim dalları varmış gibi ilanlar vermesi, gerek Anayasa'ya gerekse 2574 ve 2809 sayılı kanunlara aykırıdır. Başka bir ülkede de bunun örneği yoktur.

*Analizin detayları için: Prof. Dr. Onur Karahanoğulları, "Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Yeni Bir Tür Mü, Aykırılık Mı?", *Toplum ve Hekim*, Kasım-Aralık 2015, c.30, sy.6, s.431-446

*Ankara Valiliği ile Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörlüğü Arasında Birlikte Kullanıma İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Protokol'e ilişkin değerlendirmenin tamamı için: Onur Karahanoğulları, "Ankara Valiliği ile Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörlüğü Arasında Birlikte Kullanıma İlişkin Usul ve Esaslar Hakkın Protokol'e İlişkin Değerlendirme", 2016, <http://80.251.40.59/politics.ankara.edu.tr/karahan/makaleler/saglikbilimleri-protokol.pdf>

güncel

Danıştay son noktayı koydu: TTB asgari ücreti belirler, çalışma izni verir

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın işyeri hekimlerinin tabip odası onayı alması zorunluluğunun son yıllarda çıkartılan yasalarla ortadan kalktığı iddiasına Danıştay son noktayı koydu. Danıştay 8. Dairesi, işyeri hekimlerinin tabip odası onayı alması zorunluluğunun halen devam ettiğine karar verirken Türk Tabipleri Birliği'nin asgari ücret belirleme yetkisi bulunduğu hükmetti.

Hekim Postası

Danıştay 8. Dairesi işyeri hekimlerine çalışma onayı verilmesi konusundaki kararında; 6009 sayılı Yasa ile değişik 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerinin, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu'nun 5.maddesi ile tabip odaları yönetim kurullarına verilen yetkiyi yürürlükten kaldıran bir düzenleme içermediğini, Çalışma Bakanlığı ile TTB'nin işyeri hekimleri hakkında yapacağı değerlendirmelerin birbirinden farklı hususlara ilişkin olduğunu belirtti.

TTB asgari ücret tespit edebilir

Danıştay kararında ayrıca, TTB'nin üyelerinin hak ve menfaatlerini korumak ve hekimler arasında rekabet yaratılarak sağlık hizmeti sunumunda niteliğin düşmesinin önüne geçilmesini sağlamak amacıyla asgari ücret tespit edileceğine kuşku bulunmadığına hükmetti. Kararda, TTB'nin asgari ücret tespit etmesinin hizmetin gereği gibi ifa edilebilmesi ve kamu yararı

açısından zorunlu olduğu vurgulanırken bu belirlemenin, hekimler ile işveren arasında asgari ücretin altında olmamak şartıyla serbestçe ücret belirlenmesine engel oluşturmadığı ifade edildi. Daha önce Danıştay 10. Dairesi ve Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun verdiği kararlara ek olarak Danıştay 8. Dairesinin verdiği bu kararla yıllardır Çalışma Bakanlığının tabip odası onayı olmadan işyeri hekimi yetkilendirmesinde bulunmasının hukuka aykırı olduğu da saptanmış oldu.

İşyeri hekimlerinin onay alması TTB Yasası uyarınca zorunlu

Karar üzerine TTB, işyeri hekimlerine, çalışma durumlarıyla ilgili bilgileri tabip odaları ile paylaşmalarının ve onay almalarının Türk Tabipleri Birliği Yasası uyarınca zorunlu olduğunu bir kez daha hatırlatırken tabip odalarından da bölgelerindeki işyerleri ve işyeri hekimlerine ulaşarak oda üyeliğini kontrol etmelerini, işyeri hekimlerinin çalışma yerlerine ilişkin bilgileri kayıt altına almalarını istedi.

güncel

Emekli hekim maaşları için ilk sinyal geldi

Başbakan Ahmet Davutoğlu emekli hekim ve diş hekimi maaşlarının artırılacağını ve hekimlerin emeklilik yaşının 67'ye yükseltileceğini açıkladı. Meslek örgütü temsilcileri ise bütün sağlık emekçilerinin insanca yaşayabilecekleri ücrete kavuşturulmasını istediler.

Hekim Postası

Van'da düzenlenen Tıp Bayramı etkinliğinde konuşan Başbakan Ahmet Davutoğlu, hekim ve diş hekimlerinin emekli aylıklarının artırılacağını söyledi. Kamudan emekli olan hekim ve diş hekimlerinin emekli aylıklarının, devlet memurlarına göre düşük kaldığının farkında olduklarını söyleyen Davutoğlu, "Yapılan yasal düzenlemeyle hekim ve diş hekimleri için emekli aylıklarının 2 bin 100 liradan 3 bin 100 liraya, uzman hekimlerde ise 2 bin 580 liradan 3 bin 250 liraya çıkarılmasını sağlayacağız" diye konuştu.

Başbakan Davutoğlu'nun sözlerini değerlendiren TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Bayazıt İlhan "Türkiye'deki meslektaşlarımız geçim sıkıntısı nedeniyle neredeyse ölene kadar çalışmak zorunda kalıyorlar bu son derece utanç verici bir tablo. Kuşkusuz hekimler emekli olduktan sonra isterlerse çalışmaya devam edebilirler ancak bu geçim sıkıntısından dolayı değil, hastalara hizmet etmekten duyulan

memnuniyetten dolayı olmalı." diye konuştu.

"Sadece hekimlerin ücretlerini geliştirerek sağlık hizmetini geliştirmeniz mümkün değil bütün sağlık emekçilerini gözetken bir yöntem bulmaya ihtiyaç var." diyen Dr. İlhan bütün sağlık emekçilerinin insanca yaşayabilecekleri ücrete kavuşmalarını istediklerini aktardı.

Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Çetin Atasoy da ortalama insan ömrü karşısında emekli olmak için 67 yaşın geç bir yaş olduğunu belirterek öncelikli taleplerinin emeklilik koşullarının bütün sağlık emekçileri için düzeltilmesi ve hekimlerin geç emekliliğe zorlanmaması olduğunu söyledi. Emekli hekim maaşlarının düşüklüğünden ötürü hekimlerin büyük çoğunluğunun emekli olduktan sonra da çalışmaya devam ettiğini aktaran Dr. Atasoy, emekli hekim maaşlarında yapılacak söz konusu düzenlemenin TTB ve birçok tabip odasının aktif çalışmalarıyla elde edilmiş kazanımlar olduğunu kaydetti.

Dr. Gülriz Erişgen

Hekim Postası Yayın Kurulu Üyesi

gerisgen1963@gmail.com

Doçentlik asgari koşulları mı?

Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı, 2016 Ekim döneminden itibaren geçerli olmak üzere doçentlik sınavı için başvuru kriterlerini değiştirdi. Sağlık bilimleri alanında, adaylarda doktora, tıpta veya diş hekimliğinde uzmanlık derecesi alındıktan sonra, alanında öngörülen asgari kriterlere uygun özgün bilimsel yayın ve diğer çalışmaların yapılmış olması koşulunun yanı sıra SCI-Expanded, SSCI veya AHCI kapsamındaki dergilerde, adayın yaptığı lisansüstü ve/veya uzmanlık tezlerinden (yan dal uzmanlık tezleri bu kapsam dışındadır) üretilmemiş, en az biri adayın birinci isim olduğu özgün araştırma makalesi niteliğinde olmak koşuluyla, doktora veya tıpta uzmanlık unvanı aldıktan sonra yaptığı çalışmalardan en az üç özgün araştırma makalesi yayımlanmış olmak koşulu aranıyordu.

Aralık 2015'te yayınlanan yeni koşullar ise oldukça kapsamlı ve ayrıntılı tanımlanmış. Koşulların, üniversitelerde kadrolara başvuru sırasında sıklıkla kullanılan puanlandırma sistemine bağlandığını görüyoruz. "Sağlık Bilimleri temel alanında başvurulacak doçentlik bilim alanı ile ilgili olarak aşağıdaki çalışmalara verilen birim puanlar esas alınmak suretiyle; en az doksan (90) puanının doktora unvanının alınmasından sonra gerçekleştirilen çalışmalardan elde edilmiş olması kaydıyla, asgari yüz (100) puan karşılığı bilimsel etkinlikte bulunmuş olması gerekir." maddesinden sonra verilen tabloda ayrıntılı olarak çalışmaların yayınlandığı yer ve biçime göre verilen puanlar verilmiş. Üstelik alacağınız puan yazar sayısına göre değişiyor. Koşulların yer aldığı ilanda "Tek yazarlı çalışmalarda yazar tam puan alır. Başlıca yazarın belirtildiği hallerde iki yazarlı eserlerde başlıca yazar tam puanın 0.8'ini, ikinci yazar 0.5'ini alır. Üç ve daha fazla yazarlı başlıca yazarın belirtildiği eserlerde ise, başlıca yazar toplam puanın yarısını alır, diğer yazarlar ise diğer yarısını eşit paylaşır. Baş-

lıca yazarın belirtilmediği iki veya daha fazla yazarlı makalelerde her bir yazar için toplam puan yazar sayısına bölünür." şeklinde ayrıntılı tanım yer alıyor.

Akademik yaşantı süresince katılacağınız hemen her etkinlikte bu puanlamanın içine girmiş. Kitap yazarlığı, editörlük, patent, atıf, danışmanlıklar, projeler, toplantılar, eğitim-öğretim faaliyetleri... Örneğin tanınmış uluslararası yayınevleri tarafından yayımlanmış kitap yazarsanız 15, kitap bölümü yazarsanız 10, ulusal yayınevleri tarafından yayınlanmış kitap yazarsanız 10 puan alıyorsunuz.

Peki nedir doçentlik? Adaylar ne için başvuruyor? Yüksek öğrenim yasasında doçent, "Doçentlik sınavını başarmış akademik unvana sahip kişidir." şeklinde tanımlanmış, yani tamamen sınava bağlanmış. Bu durumda, akademik yaşama devam etmek isteniyorsa uzmanlık eğitiminin tamamlanmasından sonra doçentlik sınav kriterlerinin çalışmaları şekillendirmesi kaçınılmazdır.

Her ne kadar yasa ya da yönetmelikte açık bir tanım olmasa da akademik dünyada, bir doçentin alanında bilgi üretiminin yanı sıra akran, öğrenci ve toplum düzeyinde bilgi iletişimini sürdürebilir niteliklere sahip olması beklenir. Şüphesiz niteliklerin en uygun şekilde sınanması gerekir. Üniversitelerarası Kurul alanlarda asgari koşulları belirledikten sonra adayların uygunluğunu sınamayı jüriye bırakmıştır.

2016 Ekim'inden itibaren geçerli olacak asgari koşulların öncekine göre nitelik ve nicelik olarak çok farklı olduğunu görüyoruz. Bu durum bazı sıkıntıları beraberinde getiriyor. Öncelikle, çalışmaların başvuru koşullarına göre şekillendirildiği düşünülürse, aday adaylarının değişikliklere uyum bakımından Ekim 2016 çok erken bir tarihtir. Örneğin Türkçe yayın koşulu... Evet hiç Türkçe yayın yapma gereği hissetmeden akademik aşamaları geçmek hem dil bakımından hem de Türki-

ye'de bilimsel periyodik yayıncılığı bakımından eksikliğe yol açıyordu. Ancak üç SCI kapsamında yayını hedef olarak koyan aday adaylarının Ekim'e kadar Türkçe yayın yapması çok zordur, zorlamadır.

Bir çalışmada yazar sayısı o çalışmanın niteliğine göre değişir. Hipotezi desteklemek için çok disiplinli, çok merkezli çalışmalarda yazar sayısı çok olacaktır, bu gereklidir. Hemen tüm değerlendirmeler sayılara bağlandığı için bir dönem yayın sayısını artırmak adına yazar sayısını şişirmek eğilimi olduğunu görmek gerekiyor. Bu kaygıyla asgari koşullarda yazar sayısı arttıkça alınacak puanı azaltan bir yöntem getirildiği anlaşıyor. Ancak yazarların yayına katkısı ve uygunluğunu değerlendirecek olan jürilerdir. Bu kadar niceliksel koşul asgari koşul olamaz. Asgari koşul "asgari koşul" olmaktan çıkmış görünmektedir. Puanlama sistemi ile "niceliksel bir değerlendirme" birçok aday adayının jüri tarafından "niteliksel" değerlendirilmesinin önüne geçecektir.

Yayın dışında adaylara puan getirecek diğer etkinliklerin ağırlığının fazla olmadığı görülüyor. Örneğin eğitim etkinliklerinde çok da vakit harcamamak gerek çünkü 100 puanın en fazla 4'ünü alıyorsunuz oradan... Kitapla ve tezlerle de çok uğraşmayın diyor koşullar.

Ben kendi alanımı düşünerek bir değerlendirme yapacak olursam bu koşulların şekillendirdiği, dayattığı aday formunu uygun bulmuyorum. Bir jüri üyesi olarak yayının sayısını değil içeriğini değerlendirmek istiyorum. Yayında yer alan yazarların ve adayın katkısını değerlendirmek istiyorum. Bu çalışmalar ne kadar ses getirmiş, ne katkı sağlamış alana, bu bilgileri üreten aday bunları ne kadar akranları öğrencileri ve toplumla paylaşabilmiş... Sayılardan öte değerlendirme yapmak istiyorum. Tüm alanlardan da benzer kaygıları taşıyan jüri üyeleri vardır eminim. Ses vermek gerekiyor...

Şubat 2016 hava kirliliği raporu

(kaynak: <http://havaizleme.gov.tr>)

İstasyon	PM ₁₀ 50-90 mikrogram/m ³ olduğu gün sayısı	İstasyon	PM ₁₀ >90 mikrogram/m ³ olduğu gün sayısı
Bahçelievler	12	Bahçelievler	3
Cebeci	9	Cebeci	14
Demetevler	13	Demetevler	12
Dikmen	17	Dikmen	3
Kayaş	6	Kayaş	17
Keçiören	19	Keçiören	5
Sıhhiye	13	Sıhhiye	12
Sincan	16	Sincan	7

1 milyon 642 bin kişinin yaşam ve sağlık hakları ihlal edildi

Türkiye İnsan Hakları Vakfı, 7 il 22 ilçede süren sokağa çıkma yasaklarında 1 milyon 642 bin kişinin en temel yaşam ve sağlık haklarının ihlal edildiğini açıkladı.

Hekim Postası

Türkiye İnsan Hakları Vakfı Dokümantasyon Merkezi'nin 22 Mart'ta yayınladığı "16 Ağustos 2015- 18 Mart 2016 Tarihleri Ara-

sında Sokağa Çıkma Yasakları ve Yaşamlarını Yitiren Siviller" raporuna göre sokağa çıkma yasaklarının sürdüğü tarihlerde en az 1 milyon 642 bin kişinin en temel yaşam ve sağlık hakları ihlal edildi.

16 Ağustos 2015 ile 18 Mart 2016 tarihleri arasında Diyarbakır, Şırnak, Mardin, Hakkari, Muş, Elazığ, Batman'daki en az 22 ilçede, resmi olarak tespit edilebilen en az 63 süresiz ve gün boyu sokağa çıkma yasağı uygulandı. Yasaklar nedeniyle Sağlık Bakanı'nın 27 Şubat 2016 tarihli açıklamasına göre 355 bin kişi yaşadıkları il ve ilçeleri terk etmek zorunda kaldı.

76 sivil sağlığa erişim hakkından yoksun kaldığı için yaşamını yitirdi

TİHV Dokümantasyon Merkezi verilerine göre, en az 310 sivil sadece resmi sokağa çıkma yasağı ilan edilen zaman dilimleri içerisinde, ilgili çatışma ortamlarında yaşamlarını yitirdi. Cizre ve Sur'da yaşamını yitiren ve kimlik tespiti için Adli Tıp Kurumlarında bekletilen 79 kişi ise verilere dahil edilmedi. Yaşamını yitiren kişilerin 72'si çocuk, 62'si kadın ve 29'u 60 yaşın üzerinde. Ölümüne ilişkin bilgiye erişilebilen en az 76 sivilin sağlığa erişim hakkından yoksun bırakılmaları sonucu yaşamlarını yitirdikleri görüşü bulunuyor. Yine ölümlerine ilişkin bilgiye erişilebilen en az 180 sivilin ev sınırları içerisinde; bu kişilerden 162'sinin açılan ateş ve tanklardan atılan top mermileri, 18'inin ise sokağa çıkma yasağı ve çatışma ortamının yarattığı etki ile sağlık sorunları yaşamaları sonucu yaşamlarını yitirdikleri düşünülüyor.

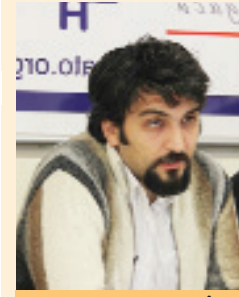
Dr. Ata Soyer anıldı

Hekim Postası

Türkiye toplumcu hekim hareketinin öncülerinden, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi eski Genel Sekreteri Dr. Ata Soyer, aramızdan ayrılışının üçüncü yılı dolayısıyla Ankara-Karşıyaka Mezarlığı'ndaki kabri başında düzenlenen törenle anıldı.

18 Mart 2016 Cuma günü saat 12.30'da gerçekleştirilen etkinliğe Dr. Ata Soyer'in annesi Sıdıka Soyer, babası Mustafa Soyer, TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Bayazıt İlhan, TTB İkinci Başkanı Prof. Dr. Raşit Tükel, TTB Merkez Konseyi Üyeleri Doç. Dr. Deniz Erdoğan, Prof. Dr. Nilay Etiler,

Dr. Şeyhmus Gökalp, Dr. İsmail Bulca, Dr. Fatih Sürenkök, Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu Üyesi Dr. Onur Naci Karahancı ile Soyer'in yakınları, arkadaşları ve hekimler katıldılar. Anma töreni katılımcıların Soyer ile ilgili duygularını, anılarını paylaşmalarının ardından sonra erdi.

Ayarını bozduğun kantar gün gelir seni tartar

Dr. Onur Naci Karahancı
ATO Yönetim Kurulu Üyesi

onurnaci@gmail.com

Şimdi bu başlıkta yazsa yazsa demokrasi yazar, insan hakları yazar, adalet yazar... Bu memlekette bu işlerin şirazesini kaydı yazar, diye düşünüyorsunuzdur. Yalan yok ben de böyle yazayım diye başlayacaktım... Sonra da bazı kendini yukarıda hissedip üstten konuşanlara, Çetin Altan'ın, Fransız ihtilalinin önde gelen liderlerinden Danton'un yargılandığı ihtilal mahkemesinde söylediği sözü, mecliste Meclis Başkanına söylediği gibi "Sizin benden yukarıda oturmanız bir marangoz hatasıdır" sözü ile de bitiririm diye düşünüyordum...

Üstüne bir de adaletin halini ortaya koymak için Themis'ten örnek veririm diyordum: "Adalet tanrıçası Themis'in elindeki 'kılıç' adaletin verdiği cezaların caydırıcılığını ve gücünü, 'terazi' adaleti ve bunun dengeli bir şekilde dağıtılmasını, 'kadın olması' da bağımsızlığı ifade etmektedir." diye bir wikipedia tanımı yapar; sonrasında da kendimce bir yorum yaparım diye düşünmüyordum değilim: "Peki toplumda nasıldır hukuk deyince karşılığı?.. Kılıç sürekli savrulur, Themis gözü kapalı olduğu için neyi kestğini görmez ve terazi elinde sallanır da sallanır. Birileri terazinin varlığına şükreder, birileri de bir gün sallanmasının geçeceğini umut eder durur..."

Giriş gelişme yazınca sonuçsuz kalırsa yazı, kompozisyon derslerimi veren hocam aklıma gelir; ardına da 'ne yapmalı' kısmı eklemek gerekir diye düşünürdüm. Burada iğneyi kendimize batırırız diye düşünürdüm. Sen sessiz kalır, örgütlü durmaz, korkarsan; elin adamı gelir kendini Themis kılığına sokar, bir gözü açıktır (ki fark eden de çoğunlukla fark etmemeyi tercih eder), kılıç nedense hep birilerine savrulur durur. Sen sessiz kalır, örgütlü durmaz, korkarsan; gazeteci de akademisyen de tutuklanır, doğa da tahrip edilir; demokrasi ve barış da, savaş isteyen çıkarıcıların insafına bırakılır... Sen sessiz kalır, örgütlü durmaz, korkarsan; hastanelerin de satılır, iş güvencen de elinden alınır, sağlık hakkı demek vatan hainliği bile olabilir. Daha birçok örnek verirdim (ne yazık ki bu memleketin gidişinde kötümser örnekler olurdu bunlar) ama yazı uzamasın diye burada keserdim. Bizi bir araya getirecek kantarımızın ayarları ne? diye sormadan etmezdim: Emek, demokrasi, barış, özgürlük, insan hakları... Birileri gücenmesin, yanlış anlamasın vb. diye vazgeçersem, biliyorum ki benim kantar da yarın beni yanlış tartar derdim...

Eğer böyle yazarsam, Çetin Altan'ın kendisine odun dediğini düşünüp tekrar kürsüye çağırarak özür dilemesini isteyen Meclis Başkanı anlayışında insanların çıkabileceğini hesaba katardım. En kötü, Çetin Altan'ın verdiği cevabı onlara verirdim: "Sizin benden yukarıda oturmanız bir marangoz hatası değildir."

işçi sağlığı

Yılın ilk iki ayında 255 işçi yaşamını kaybetti

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin raporuna göre 2016 yılının ilk iki ayında 255 işçi iş cinayetlerinde yaşamını kaybetti.

Meclisin yayınladığı rapora göre Ocak ayında 100'ü işçi memur statüsünde çalışan ücretlilerden ve 10'u kendi nam ve hesabına çalışanlardan olmak üzere toplam 110 işçi iş cinayetlerinde can verdi.

Ocak ayında yaşanan iş cinayetleri inşaat, metal, ticaret, tarım ve taşımacılık işkollarında yoğunlaştı. İnşaat-yol işkolunda 30; metal işkolunda 13; ticaret-büro-eğitim-sinema işkolunda 11; tarım-orman işkolunda 10; taşımacılık işkolunda 9; gıda-şeker işkolunda 7; belediye, genel işler işkolunda 7; madencilik işkolunda 4; petro-kimya-lastik işkolunda 4; savunma- güvenlik işkolunda 4; konaklama-eğlence işkolunda 3; tekstil-deri işkolunda 2; enerji işkolunda 2; gemi-tersane işkolunda 2; ağaç-kağıt işkolunda 1; sağlık-sosyal hizmetler işkolunda 1 işçi can verdi.

Ocak ayında 40 şehirde iş cinayeti yaşandı

2016'nın ilk ayında iş cinayetlerinin nedenleri arasında trafik-servis kazaları, ezilme-göçük, düşme ve boğulma ilk sırada geldi. Ocak ayında, intihar, kalp krizi gibi diğer nedenler 27, trafik-servis kazaları 22; ezilme-göçük 20; düşme 13; zehirlenme-boğulma 13; patlama-yanma 10; nesne düşmesi, çarpması 2; kesilme-kopma 2; elektrik çarpması da 1 işçinin hayatını kaybetmesine sebep oldu. Ocak ayında hayatını kaybeden işçiler arasında 4 kadın, 3 çocuk ve 29 yaşlı işçi bulunuyor. Ocak ayında Türkiye'nin 40 şehrinde iş cinayetleri yaşandı. İstanbul, Kocaeli, İzmir, Ocak ayında en fazla iş cinayeti yaşanan iller arasında ilk sırada geldi.

2016 Şubat ayında iş cinayetlerinde büyük artış

Meclis 2016'nın Şubat ayında iş cinayetlerinde büyük artış olduğunu

duyurdu. 2013 yılı Şubat ayında 60, 2014 yılının Şubat ayında 84, 2015 yılının Şubat ayında 85 işçi iş cinayetlerinde yaşamını kaybederken 2016'nın Şubat ayında yaşamını kaybedenlerin sayısı 140'a yükseldi.

Şubat ayı içinde yaşanan iş cinayetlerinin sektörlere göre dağılımında inşaat, savunma-güvenlik, tarım, ticaret-büro ve taşımacılık işkolları ilk sırada yer aldı. Şubat ayında, inşaat-yol işkolunda 20; savunma-güvenlik işkolunda 19; tarım-orman işkolunda 15; ticaret-büro-eğitim-sinema işkolunda 15; taşımacılık işkolunda 14; madencilik işkolunda 8; belediye-genel işler işkolunda 8; metal işkolunda 6; enerji işkolunda 6; gemi-tersane işkolunda 5; gıda-şeker işkolunda 3; banka-finance-sigorta işkolunda 3; çimento-cam işkolunda 3; sağlık-sosyal hizmetler işkolunda 3; tekstil-deri işkolunda 2; ağaç-kağıt işkolunda 2; konaklama-eğlence işkolunda 2; basın-gazetecilik işkolunda 1 işçi yaşamını kaybetti. 5 işçinin de çalıştığı işkolu belirlenemedi.

Şubat ayında yaşamını yitiren 140 emekçinin 129'u işçi, memur statüsünde çalışan ücretlilerden; 11'i kendi nam ve hesabına çalışanlardan oluşuyor.

İş cinayetleri trafik kazası-servis, düşme, ezilme-göçük nedenli

Şubat ayında yaşanan iş cinayetlerinin nedenleri arasında intihar, silahlı saldırı kalp krizi gibi diğer nedenler 57 ölümle ilk sırada gelirken trafik-servis kazası nedeniyle 25; düşme nedeniyle 21; ezilme-göçük nedeniyle 13; patlama-yanma nedeniyle 8; elektrik çarpması nedeniyle 7; zehirlenme-boğulma nedeniyle 5; nesne çarpması düşmesi nedeniyle 3; kesilme-kopma nedeniyle de 1 işçi yaşamını yitirdi. Yaşamı yitiren 144 işçi arasında 12 kadın, 4 çocuk ve 24 yaşlı işçi de bulunuyor. Şubat ayında Türkiye'nin 42 şehrinde iş cinayetleri yaşandı. Şubat ayında, iş cinayetleri İstanbul, Ankara, Adana, İzmir'de yoğunlaştı.

İş cinayetleri son bulsun

Zonguldak Kozlu'da 3 Mart 1992'de yaşanan ve 263 madencinin yaşamını yitirdiği facianın yıldönümünde emek, meslek örgütleri Türkiye'nin kanayan yarası haline gelen iş cinayetlerine dur demek için bir araya geldi.

Hekim Postası

"İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü"nde Ankara Tabip Odası, TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu, Disk Ankara Bölge Temsilciliği ve KESK Ankara Şubeler Platformu'nun düzenlediği ortak basın açıklamasında konuşan ATO Genel Sekreteri Dr. Ebru Basa iş cinayetlerinde her ay yüzlerce insanın hayatını kaybettiğini belirterek "1992 yılında 263 madencinin yaşamını yitirdiği facianın ardından geçtiğimiz 24 yıl içinde ne yazık ki değişen bir şey yok; Şubat ayında da en az 140 işçi yaşamını yitirdi" dedi.

"Kıralık işçi sendikası olmayacaktır"

Dört örgüt adına ortak basın açıklamasını okuyan TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu Yönetim Kurulu üyesi Özgür Topçu, işçi sağlığı ve iş güvenliğine yönelik düzenlemelerde, sendikalar ile TMMOB ve TTB başta olmak üzere meslek örgütlerinin taraf olarak alınmamasını eleştirdi. AKP'nin "kıralık işçi yasası" olarak bilinen, "İş Kanunu ile Türkiye İş Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"nın yasalaş-

tırmaya çalıştığına dikkat çeken Topçu "Bu tasarı yasalaştığında, çalışanın ücret alma güvencesi olmayacaktır, kıralık işçi sendikası olmayacaktır, iş güvencesi olmayacaktır. İşçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetleri kıralık işçiler tarafından yerine getirilecektir." diye konuştu.

"İş güvenliği hizmetleri kamu hizmeti olarak ele alınmalı"

İş cinayetlerinin son bulması için işçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanmasının öncelikle devletin ve işverenin sorumluluğunda olduğunu hatırlatan örgütler, işçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetlerinin bir kamu hizmeti olarak ele alınarak kar alanı olmaktan çıkarılmasını istediler. İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanına ilişkin düzenleme ve denetimin yalnızca Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yürütülmesinin doğru olmadığını belirten örgütler düzenleme ve denetleme çalışmalarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın yanında, Sağlık Bakanlığı, üniversiteler, sendikalar, TTB ve TMMOB'den oluşan idari ve mali yönden bağımsız bir enstitü tarafından yerine getirilmesini önerdiler

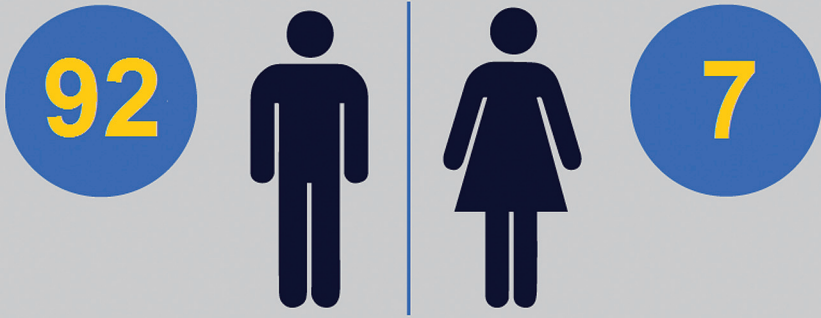

İnfografik:

İSİG: Son 3 yılda 99 işçi intihar etti

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi, 2013, 2014 ve 2015 yılında 99 işçinin intihar ettiğini açıkladı. İntihar eden işçilerin 92'si erkek, 7'si kadındı.

Yasalarımıza göre işyeri içinde gerçekleşen her intihar, nedeni ne olursa olsun "iş cinayeti" kapsamında. Ancak bugüne kadar hukuken çalışma koşullarından kaynaklanan bir intihar diye tanımlanan ölüm yok.

İŞYERİ
İNTİHARLARI2013-2014-2015 YILLARI ARASINDA FARKLI
İŞ KOLLARINDA 99 İŞYERİ İNTİHARI

TİCARET/BÜRO	GÜVENLİK { KAMU ÖZEL	İNŞAAT
23 ÖLÜM	15 ÖLÜM	11 ÖLÜM

Yönetmelikte
iki yüzlü
değişiklik

Aile Hekimliği Ödeme ve Sözleşme Yönetmeliğinin 'Sözleşmenin ihtaren sona erdirilmesi' maddesinde değişikliğe gidilerek yüz ihtar puanı iki yüze çıkarıldı.

TTB Aile Hekimliği Kolu, konuyla ilgili açıklama yaparak, ihtar puanının 200'e çıkarılmasının çözüm olmadığını, aile hekimlerinin direnişinin süreceğini vurguladı.

Hekim Postası

Aile hekimleri ile Sağlık Bakanlığı arasında süren zorunlu nöbet krizi yönetmelik değişikliği getirdi. Bakanlığın, 3 Ocak 2015'te yaklaşık 22 bin aile hekimine getirdiği nöbet zorunluluğunu protesto eden hekimler nöbete gitmeyeceklerini açıklayınca Bakanlık 16 Nisan 2015'te yönetmelikte değişikliğe giderek mazeretsiz nöbete gitmeyen hekimlere verilen 5 ceza puanını 20'ye çıkardı. ASM çalışanlarının nöbet direnişi devam ederken ceza puanları 100'leri aşıp sözleşme fesihleri gündeme gelince, bu kez de direnişi kırmak için sözleşme feshi üst sınırı değiştirildi.

Cezalar artınca üst sınır
değişti

26 Şubat 2016 tarihli ve 29636 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren yönetmeliğin, 'Sözleşmenin ihtaren sona erdirilmesi' başlıklı 14. maddesinin üçüncü fıkrasında geçen "Bir sözleşme dönemi içinde, verilen ihtar puanlarının yüz puana ulaşması halinde sözleşme, ilgili vali tarafından sona erdirilir." ile beşinci fıkrasında geçen "Bir sözleşme dönemi içinde ihtar puanlarının yüz puana ulaştığının, sözleşme dönemi sona erdikten sonra tespit edilmesi halinde, tespit tarihinde geçerli

olan sözleşme sona erdirilir." ifadelerinde değişiklik yapıldı. Yönetmelikte yapılan son düzenleme ile üçüncü ve beşinci fıkralarda yer alan "yüz" ibareleri "iki yüz" şeklinde değiştirildi, sözleşmenin üçüncü fıkrasına da "Mali yıl başladıktan sonra sözleşme imzalayarak göreve başlayan aile hekimisi ve aile sağlığı elemanlarının ise sözleşme dönemi sonuna kadar kalan sürenin iki yıllık çalışma süresine oranının, iki yüz puan ile çarpılmasıyla bulunacak puana ulaşması halinde ihtaren sözleşmeleri sona erdirilir. Hesaplama kesirler tama iblağ edilir" cümlesi eklendi.

Aile hekimleri direnişi
sürdürecektir

Aile Hekimleri, ceza puanı üst sınırının 200'e çıkarılmasına rağmen direnişlerini sürdüreceklerini, 'iki yüzlü olmayı kabul etmiyoruz' sloganıyla sosyal medyada duyurmaya başladı. Ceza puanı sisteminde yapılan değişikliğin ASM çalışanlarını haklı mücadelesinden vazgeçirmeyeceğini belirten TTB Aile Hekimliği Kolu, Sağlık Bakanlığı'nı aile hekimlerine, fazla, esnek ve angarya çalışma dayatmalarından, Anayasal dayanaktan yoksun ceza puanı uygulamalarından, sözleşme fesihlerinden, birinci basamak sağlık hizmetlerine verilen zararlarından vazgeçmeye çağırdı.

dünyadan

Sağlık çalışanları Romanya genelinde 'Japon grevine' başladı

Romanya'da zam ve daha iyi çalışma koşulları isteyen doktorlar "Japon grevine" başladı.

Romanya sağlık çalışanlarını temsil eden sendikalar, maaş zammı için yapılan görüşmelerin uzamasını protesto ederek "Japon grevine" başladı. Sağlık çalışanları bir hafta boyunca kollarına taktıkları kol bantları ile tepkilerini dile getirecek.

Bir hafta boyunca tepkilerini dile getirecek olan sağlık çalışanları, ücretlerinin iyileştirilmesini, çalışma şartlarının düzeltilmesini, öncelikli ve ücretsiz tedavi hakkı tanınmasını talep ediyorlar. Sağlık çalışanları bu amaçla bir hafta

boyunca istek ve beklentilerini parlamento komisyonu yetkililerine iletmeyi hedefliyorlar. Sendika temsilcileri, sonuç alınmaması halinde Sağlık Bakanlığı ve diğer bakanlık ve Parlamento önünde protesto eylemlerine başlayacağını duyurdu.

Bir hafta boyunca mavi kol bantları ile tepkilerini yansıtacak olan sendika grevini; Romanya Hipokrat Sağlık Çalışanları Sendikası, Romanya Sağlık Çalışanları Federasyonu Odası (CFSMR) ve Cartel Alfa (CNS) sendikaları birlikte organize ediyor.

Romanya Haber

Pakistan'da genç doktorlar hükümeti protesto etti

Pakistan'da 200'ün üzerinde intörn doktor ücretlerinde iyileştirme ve sağlık sistemine ayrılan kaynağın artırılması talepleriyle Pencap eyaletinin merkezi Lahor'da bulunan Mayo Hastanesi önünde protesto düzenledi.

Genç Doktorlar Birliği hükümetin sağlık sektöründe ciddi kesintilere gittiğini, hastanelere yatırım yapmak yerine kaynakların Orange Line

metro projesine aktarıldığını belirtti. Protestoya katılan intörn doktorlar devlet hastanelerindeki aşırı kalabalık nedeniyle nitelikli sağlık hizmeti verilemediğini kaydetti.

Mayo Hastanesi Genel Sekreteri Mazhar Rafique "Hükümet sağlık sisteminin iyileştirilmesi için muhakkak genç doktorların taleplerini dikkate almalıdır." dedi.

The Express Tribune

Yunanistan'da genel greve sağlıkçılar da katıldı

Sosyal sigortalarla ilgili kanun tasarisına karşı çıkan sendika, parti ve kitle örgütlerinin katılımıyla geçtiğimiz ay gerçekleştirilen genel grev Yunanistan'da hayatı durdurdu. Greve özel sektörde çalışan doktorlar, eczacılar, diş doktorları ve fizyoterapistler de katılırken avukatlar ve noterler işbaşı yapmama kararı aldı.

Grev nedeniyle ülke genelinde 24 saat boyunca tüm benzin istasyonları kapalı kaldı

ve gemiler limanlarda bekletildi. Olympic Air'de çalışanların ilan ettiği dört saatlik grev yüzünden birçok uçuş iptal oldu.

Yunanistan'da hükümet reformlar çerçevesinde sosyal güvenlik alanında değişiklikler planlıyor. Erken emekliliğin kaldırılması ve emekli maaşlarında kesintiye gidilmesi, buna karşılık sosyal sigorta primlerinin artırılması Yunanistan'da kamu ve özel sektör çalışanları tarafından tepkiyle karşılanıyor. Hükümetin bu önlemlerle sosyal güvenlikle 800 milyon euroya ulaşan açığı kapatmayı öngördüğü düşünülüyor.

Sosyal güvenlik alanında önemli değişiklikler yapılan Yunanistan'da emeklilik yaşı 67'ye çıkarılırken emekli aylıkları üçte bir oranında düşürüldü. Uzmanların hesaplamalarına göre emekli maaşının bugünkü düzeyde tutulabilmesi için 2016 yılında bütçeden sigortaya bir milyar euroluk "aktarma" yapılması şart. Yunan hükümetinin ise bu parayı nereden bulacağı merak ediliyor.

Greek Reporter

Sudoku

	9	8		6	5			3
2					3		1	5
	1				9			8
5	7				4		8	
	3		9	7			2	
	4		8				7	1
4			3				9	
1	2		6					7
6			5	4		1	3	

Yanıtına www.hekimpostasi.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

20 yıllık gelenek: Ankara Tıp Oyuncuları

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde faaliyet gösteren Ankara Tıp Oyuncuları, bu yıl tiyatro serüvenlerini üç oyunla taçlandırıyorlar. İntörn hekimlerin mezuniyet oyunu olma özelliği gösteren “Büyük Aşıkların Sonuncusu” ile Ankara Komedi Festivaline katılan topluluk Nisan ayı içinde de Dilnur Sevinç ve Ceren Sönmez’in yönettiği “Kadınlar Devleti” ile Tunahan Akduğan ve Burak Bahtiyar’ın yönettiği “Yüz” adlı oyunlarla seyirci karşısına çıkmaya hazırlanıyor. Kurulduğu 1985’ten bu yana çalışmalarını sürdüren topluluğu Burak Bahtiyar ve Tunahan Akduğan Hekim Postası okuyucuları için anlattı.

Hekim Postası

Ankara Tıp Oyuncularının nasıl bir mazisi var?

Burak Bahtiyar: Topluluk 1985’te kuruldu. Uzunca bir süre her sene oyun çıkararak 2000’li yıllara kadar varlığını sürdürdü. Ancak 2000-2008 yılları arasında kulübe pek fazla sahip çıkılmaması yüzünden bir duraklama dönemine girdi. 2008 yılında şu an doktor olan arkadaşlarımızın kulübü tekrar ayaklandırmak istemeleriyle yeniden bir atılım yaptı. 2008 yılından beri her sene ikiye, üçer oyun çıkararak çalışmalarını sürdürüyor.

Tunahan Akduğan: 2008’e kadar çıkardığımız oyunlar okul çapında ve Ankara’da bir-iki defa oynanan oyunlardı. 2008’den sonra kulübün kapsamı oldukça genişledi, oyunlarımızı dört- beş şehirde sahnelemeye, festivallere katılmaya başladık.

Hem tıp eğitiminin hem tiyatronun kendine has disiplini var. Bu tempoya nasıl uyum sağlıyorsunuz?

B.B: Fakülte bünyesinde bir topluluk olduğu ve herkes tıp fakültesi öğrencisi olduğu için kendi sınavlarımıza göre çalışmalarımızı ayarlıyoruz. Yoğun olduğumuz dönemlerde çalışma sayılarımızı azaltıp boş olduğumuz dönemlerde artırıyoruz. Oyun yaklaştığında fedakarlık gösterip her gün prova almamız gerekiyor. Ama işi severek yapınca sorun çıkmıyor. Tiyatro bizim için tıbbın zorlulundan, yoğunlulundan uzaklaşma fırsatı oluyor.

T.A: Bölümün şöyle bir avantajı var: Topluluktaki herkes iletişimi kuvvetli, belli bir anlayış kapasitesinin üstünde kişiler oldukları için çabuk ilerleyebiliyoruz. Oyunu anlama süreci, kolay ve hızlı ilerliyor.

Tiyatronun meslek hayatınıza ne gibi katkıları olmasını bekliyorsunuz?

B.B: Yarın doktor olduğumuzda farklı sosyo-kültürel düzeyden insanlarla karşılaşacağız. Tiyatro bu açıdan insanlarla

iletişimimizi geliştiren bir sanat. Bir rol için hazırlandığımızda aslında yeni bir insan tanımış oluyoruz. Çıkardığımız her karakter, insan psikolojisini daha iyi anlayıp insanlarla iletişim gücümüzü artırıyor.

T.A: Geleceğin hekimlerini eğitmek gibi bir misyonumuz da var. Bu nedenle oyunlarımızda her seferinde bir mesaj vermeyi amaçlıyoruz. Sene başında oyunlarımızı, biz bu sene ne anlatmak istiyoruz, ülkemiz ve bizim açımızdan eksik ne gördük, tıp öğrencileri olarak neye ihtiyacımız var bunları sorgulayıp oyunlarımızı ona göre seçmeye çalışıyoruz. Dolayısıyla dekordan, afişe kadar aslında oyunlarımızda hep bir şeyler anlatma çabası içindeyiz.

Kulübün işleyişinden konuşalım biraz da...

B.B: Ankara Tıp Oyuncuları her senenin sonunda genel kurul yaparak en az bir sene boyunca Ankara Tıp Oyuncuları’na devam etmiş kişilerin oylarıyla kendisine bir yönetim kurulu belirliyor. Yeni eği-

tim-öğretim yılı başlangıcında tüm kulüplerle birlikte stant açıyoruz. Çalışmalara katılmak isteyen arkadaşlar stantlara başvuru yapıyorlar. Başvuruları aldıktan sonra bir tanışma toplantısı yapıyoruz. Bu şekilde sene başında çalışmalara başlıyoruz.

T.A: Her sene başında yeni gelen arkadaşlarla 2 aylık bir eğitim sürecimiz oluyor. 4 hafta boyunca toplu çalışma alıyoruz. 4 haftadan sonra eğitimler mimik, diksiyon, ses, dramaturgi ve dans olarak ayrılıyor. Böylece dönüşümlü şekilde herkesin eğitimden yararlanma şansı oluyor. Daha önceleri profesyonel destek almak da denenmiş ama amatör ruhu bozduğu için vazgeçilmiş. Kendi aramızda tecrübe aktarımı yaparak ilerliyoruz.

Topluluğun tirad geleneği de var mı? Nedir bu?

B.B: Aramıza yeni katılan arkadaşlar başlarda çekinip rahat davranamayabiliyorlar ama tirad geleneği yeni gelen arkadaşların sahneye ısınması için bir fırsat. Her sene bir önceki yılın oyunlarından belli tiradları seçiyoruz.

ATO’da ilk senede olan arkadaşlar kura çekerek tiradlarını belirliyorlar. Bir haftalık sürede bu tiradlara hazırlanıyorlar. Bir haftanın sonunda sahneye çıkarak tiradlarını atıyorlar. Bu, sahneye ilk adım, ilk tecrübe oluyor.

Tiraddan oyuna geçiş nasıl oluyor?

B.A: Ankara Tıp Oyuncuları’nda yönetmen olmak için en az iki sene Ankara Tıp Oyuncuları’na devam etme kriteri arıyoruz. Bu kriteri uyup yönetmen olmak isteyen arkadaşlarımız yönetim kuruluna oyunlarıyla başvuruyorlar. Yönetim kurulu başvuruları değerlendiriyor ve kabul edilirse o kişiye yönetmenlik görevini veriyor. Bundan sonrasında artık yönetmenlere iş düşüyor. Ankara Tıp Oyuncuları’nın en heyecanlı anları da oyuncu seçimlerinde yaşanıyor. Oyuncu seçimleri de tamamlanınca provalara başlanıyor.

Bölümdeki hocaların sizlere karşı tavrı nasıl?

B.B: Her kulübün danışmanı oluyor. Enver Özgencil, Murat Özsan hocalarımız da bizim danışmanlarımız. Hemen her oyunumuzu gelip izliyorlar. Sadece fakülte bünyesindekileri değil Çayyolu’nda oynasak da gelir izlerler. Yine aynı şekilde Dekanımız, Dekan yardımcılarımız da her zaman oyunlarımıza katılıyorlar.

T.A: Katkıları sadece oyunlarımızı izlemekle değil. Dekan yardımcılarımızın onayıyla okulumuz terzisi, marangozuyla ortak çalışarak kostümlerimizi, dekorlarımızı hazırlıyor. Biyofizikten bir hocamızı açtık sahneyi hazırlayıp dekorumuzu profesyonel olarak çizmişti. Bu şekilde emeklerini koyarak da bize yardımları oluyor. 2008’den sonra Dekanımız tarafından Oda Sahnesi topluluğa verildi. Bu sayede sadece sahne kısmını değil arkadaki o büyük emeği de öğrenebiliyoruz. Kostümden dekora, ışıktan sese oyunların her aşamasında kendi el emeğimiz var ki bunu topluluk olarak çok önemsiyoruz.

Peki şimdi nereye

Vizyon tarihi: 6 Temmuz 2012

Yönetmen: Nadine Labaki

Oyuncular: Nadine Labaki, Yvonne Maalouf, Claude Baz Moussawbaa

Tür: Dramatik komedi

Ülke: Fransa, Lübnan

Filmin başında elinde televizyon ve anten, televizyonu kurmaya çalışan bir grup erkeği görünce, ben bu senaryoyu biliyorum galiba diyorsunuz. Ancak film sonrasında sizi Ortadoğu coğrafyası ve bitmeyen gerçekliği savaşa doğru çekiyor. Filmde erkeğin savaş, nefret ve şiddetine karşı kadınlar barış, sevgi ile direnişi örüyor. "Anneler"e adanmış, neşeli bir anlatımı olan film için şimdiden iyi seyirler...

TABİP ODASI KİMLİK KARTINIZ VAR MI?

Ankara Tabip Odası kimlik kartınız ile
%20'ye varan indirimlerden yararlanabilirsiniz.

Detaylı bilgi için: 0312 418 8700

"hekimlerin gücü, hekimlerle güçlü"

www.ato.org.tr

